

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street New York City

ELŐFIZETESI DIJ:
Egész évre New Yorkban... \$3.—
A vidéken... \$2.50
Egyes szám... 3c.

A BEVÁNDORLÓ

Editorial Rooms:
327 East 13th Street New York City

SUBSCRIPTION:
Per annum, in N. Y. City... \$3.—
United States... \$2.50
Single copy... 3c.

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkesztő: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

V. Évfolyam. 29. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., PÉNTEK, 1908. ÁPRILIS 10-én.

V. Year. No. 29.

ÁPRILIS TIZENEGY.

GONDOLATOK A NAGY NEMZETI ÜNNEPEHEZ.

Holnap, szombaton nagy nemzeti eseménynek a hatvanadik évfordulóját, a legnagyobb nemzeti ünnepet üli meg a magyar nemzet.

Annak az emlékéit üli meg, hogy hosszú évszázadok után végre királyi ajk-ról magyar szó esendült fel a magyar országgyűlésen s hogy a királyi szó szentesítést adott azoknak a törvényeknek, melyek csak a legnagyobb hazaszeretetet bírt kérészkölni Bécsből s amely törvények alapját képezik a mai Magyarországának és zálogát annak a szebb jövőnek, amelynek „jönni kell“.

Megvolt a felelős magyar miniszterium, melyet az egyik magyar történet-író méltán nevezett el a félistenek tanácsának. A római és görög hitrege nem mond el nekünk oly hőstettet, mely párhuzamba volna állítható azzal a munkával, amelyet az a magyar miniszterium, amelynek feje *Batthyány* gróf, a lelke *Kossuth* Lajos volt, végzett el abban a pillanatnyi rövid időben.

1848 márczius elején még gondolatnak is merész lett volna a független magyar miniszterium és április 11-én *Ferdinánd* király, aki az alig hatheti időközben sokat ígértetett, hogy azután nyomban vissza is vonja ígéreteit, előszóval szentesíti a törvényeket, amelyeknek végrehajtásától remélték Magyarország újraszülését.

Az országot friss szellő szelte át. Mindenki azt hitte, hogy a hosszú vajdások után végre helyreáll a béke nemzet és király között. A magyar félisteneknek és a nádornak együttes küzdelme ellensúlyozta a kamarilla aknamunkáját és az osztrák erőmegfeszítések dacára a törvények megnyerték *Ferdinánd* szentesítését.

Maga *Kossuth* Lajos volt az, aki azt indítványozta, hogy a pozsonyi országgyűlés intézzen egy közzétű feliratot a királyhoz s egyben kérje meg őt arra, hogy látogassa meg az országot.

Ferdinánd nem volt ellensége a magyarnak. Ő szívesen boldogította volna a népeit. Engedett is a magyarok kívánságának. Április tizedikén bevonult Pozsonyba nejevel, *Mária Anna* főhercegnéjével, *Ferencz Károly* lyal és ennek fiával, *Ferencz Józseffel*, Magyarország mostani királyával. Bevonult Pozsonyba, hogy az országgyűlés berekesztésekor a magyar király személyesen adja át a magyar nemzetnek a szentesített törvényeket.

Ha Bécs akkor őszinte érzéssel közelített volna Magyarországhoz, az ujkori történelem legreményesebb lapjai talán sohasem íródtak volna meg és az átok, mely ma a Habsburg névhez tapad, soha meg nem született volna.

A magyar nép lelkes tüntetésekkel fogadta a magyar királyt és másnap, április 11-én, a kora reggeli órákban *István nádor* vezette az országgyűlés küldöttségét a királyhoz. *Tíz órákor pedig a primási palotában megnyílt az örökké emlékeztető országgyűlés.*

Batthyány Lajos gróf, a miniszterelnök üdvözölte *Ferdinánd* királyt, aki a nemzeti szalaggal átkötött törvényeket átnyújtotta *István nádornak* a következő rövid, de magyar beszéd kíséretében:

„*Hu magyar nemzetnek szíve-
ből óhajtom boldogságát, mert abban
találom a magamét is. Amit tehát
ennek elérésére tőlem kívánt, nem
csak teljesítettem, HANEM KIRÁLYI
SZAVAMMAL ERŐSÍTVE,
ezenfelül által is adom neked, kedves
öcsém, s általad az egész nemzetnek,
ugy, mint kinek hűségben leli szí-
vem legfőbb vigasztalását és gazdag
ságát.*“

Az országgyűlés a beszédet persze zajosan megéljenzte. A királyi szavakra *István nádor* felelt s a felelet

meghallgatása után *Ferdinánd* elhagyta a termet.

A rendek az ülésterembe mentek, hol az összes törvénykezéseket felolvasták a szentesítési záradékkal együtt, amelyben a király a törvények megtartását fogadja.

Ez az oka annak, hogy április tizenegyedikét legszebb nemzeti ünnepének tekinteni a magyarság, ha ama nap eseményeinek következtében a kamarilla le nem dobta volna trónusáról a királyt, hogy abba a magyar nép megkérdése nélkül és a királyi szóval megerősített törvények kijátszására *Ferencz Józsefet* ültesse.

Az április tizenegyedikéi eseményeket követő események arra tanították a magyar nemzetet, hogy a magyar politikát Bécsben csinálták, ott csinálják most is s Magyarország kormányzása nem a magyar országgyűlésen megteremtett s a magyar király által szentesített törvényektől függ, hanem attól függ, hogy a bécsi urak minő szemmel nézik a magyar törvényeket.

Mikor április tizenegyediké után *Ferdinánd* az ő környezetébe kidobta a saját házából, mivel királyi szavával megerősíteni mert a magyar félistenek tanácsának műhelyében összekovácsolt, a magyar nemzet javát célzó törvényeket, mikor jog és alkotmány ellenére a kamarilla egy gyerekembert bizott meg *Szent István* koronájának viselésével s a fiatal *Ferencz József* büszkén oda kiáltott a magyarnak, hogy ő kardjával csinálja az alkotmányt, mikor Bécsben megfőzték *Jellasics* salátát az armányos tervek Magyarország megalázására, akkor *Kossuth* Lajos teremtő szava talpraállította a magyar nemzetet és megteremtette azt a dicsőséges korszakot, amely Cseggelddel kezdődött, de Világossal még korántsem nyerte befejezését.

Akkor a magyar nemzet inkább elvértett, sem hogy jogaitól engedjen. A magyar nemzet vezetői inkább a bitófa elé, vagy a bűdosás sötétiségebe mentek akkor, sem hogy megalkudjanak azokkal, akiknek mindennapi kenyerét a hitszegés képezte.

Hatvan esztendő múlt el azóta. És a történelem megismétlődött. Az alkotmány ellen megint kihúzták hüvelyéből a bécsi kardot. S a nemzet megint lábra állott. Megint küzdött dicsőségesen. És győzött. De győzelmé szegyenletesebb mint elbukása Világosnál hatvan év előtt.

Azok, akiket a győzelmek nemzet most megbízott az 1848 április tizenegyedikéi vívmányoknak a nemzet javára való fordításával, nem értenek a mesterségükhöz. Böles önmérsékletüket dícsöjtik, amint ezt *Kossuth* *Ferencz* az ő cseggelddi beszédében tette a minap. Mikor a nemzetnek semmije sincsen, a vezér azzal dícsöszkzik, hogy féket tesz a vágyaira, nehogy Bécseszel szemben elrontsa a saját dolgát.

Ily körülmények között üli meg odahaza a magyar nemzet 1848 április tizenegyedikének hatvanadik évfordulóját.

Hatvan év előtt egy *Kossuth* vezette a magyar nemzetet és ez a *Kossuth* leborult a nemzet előtt, hogy egyvüvé farrassza.

Ma is egy *Kossuth* áll a nemzetnek élén. De EZ a *Kossuth* nyilván azt akarja, hogy a nemzet leboruljon ő előtt s most a nemzet darabokra szakadt.

A dicső idők emléke azonban a gyenge vezérek dacára egyesíteni fogja a nemzetet. Mert a nemzet halhatatlan. És legyőzhetetlen, ha győzni AKAR.

Április tizenegyediké engem erre tanít.

Singer Mihály.

ANARKHISTA-HAJCSZA.

Még mindig keresik az ország-
rombolót.

Ki lett adva a jelszó, hogy az Egyesült Államokat az anarkhisták a levegőbe akarják röptetni s így természetesen fokozottabb mértékben folytatják a hajcszát a „haza ellenségei“ ellen.

Azok, akik ezt a hajcszát megindították, jól tudják, hogy az anarkhizmus csak az ő fejükben él. A művelt világ színe előtt indokolni akarják azonban azt a lelketlen eljárást, amelyet újabb tanusítanak az idegenszarmazásnak szemben s azért hirdetik telefontokkal, hogy „veszélyben a haza“.

Ha van anarkhista, ezt nem a külföldről hozták magukkal azok, akik idejöttek azzal a becsülettel, hogy „szülőföldjükhöz“ azzal a becsülettel, hogy sorvasztó munkában megkeressék a maguk számára a mindennapi kenyeret. Ha van anarkhista, ezt azok teremtették meg, akik előbb vértüket szívták az idegenszarmazás munkásoknak, akiknek azután kivették a falatot a szájukból, mert a „magasabb politika“ ezt úgy kívánta.

Ha magasabb politikából ötmillió embert a nyomorba üldöznek, ne csodálkozzék azon senki, ha az az ötmillió ember megköveteli azt, amit elvitatni tőle nem lehet: a munkával szerzendő kenyérhez való jogát.

MEGADJÁK A KATONÁKAT.

Mit fog tenni Magyarország.

Egy tegnap beérkezett kábelüregny szerint az osztrák reichsrath megadta a közös hadügyminiszter által bekövetelt új-jónéz-többletet. A javaslatot szinte lázas gyorsasággal tárgyalták le, hogy azzal bizonyos nyomást gyakoroljanak a magyar országgyűlésre.

Kossuth *Ferencz* a katonai dolgokban a minap Bécsben volt s magával az osztrák császárral tárgyalt. Az értekezés eredménye eddig nem szivárgott ki a nyilvánosságba. Nem lehetetlen azonban, hogy a nemzeti kormány egy nemzeti színi nadrágyszínör ellenében meg fogja szavatolni az új-jónéz-többletet. Mert hát *Kossuth* *Ferencz* azt hirdette a minap Cseggelddén, hogy az önmérséklet gyakorlása a legnagyobb honf-erény.

HARRIMAN PÉNZE.

Az Erie-rasutat megmenti a csödtől.

Harriman G. H., a vasutkirály, őt és félmillió dollárral sietett az Erie vasutársaság segítségére, amely társaságnak szerdán kellett volna a fentemlített összeg erejéig kibocsátott s esedékesse vált váltót kifizetni.

A váltókat a társaság képtelen lett volna kiegyenlíteni s szinte elkerülhetetlennek látszott a csödt. *Harriman* segítségével igazán a 12-ik órában jött.

ÍJESZTŐ SZÁM.

Ötmillió ember kényszerpihenése.

A „*People Institute*“ megbízásából *Stodel* A. *Sammel* hónapok előtt körutrá indult, hogy személyes tapasztalatainak nyomán és a munkásszövetkezetek segítségével megállapítsa a válságnak arányait.

Most tette közzé *Stodel* ur a kimutatását, amely valóban rémséges. Szerinte ez idő szerint ötmillió munkásember van pihenésre kényszerítve.

Ez íjlesztő szám leszállítására, rendezettség viszonyok létesítésére alakult polgári szövetkezetek, amelyek a new yorki Astor-szállóban gyűltek egybe konvenczióra. E konvenczióknak a folyásáról és eredményéről bővebben fogunk hírt adni.

MAGYAR CSODADOKTOROK.

TÁRSADALOMTUDÓSOK ÉS AMERIKAI MAGYAROK.

Lapunk e jelen számában „*Memorandum*“ című alatt közzétesszük azt az emlékiratot, amelyet a budapesti *Társadalomtudományi Egyesület* mint szakértekezletének eredményét dolgozott ki az örökkévalóság számára.

Még a galambpéjű ember is dühbe gurul, ha végig kell olvasnia a tengerenyi sületlenséget, amit odahaza „tudományos“ szakácsok kotyvasztanak össze az Amerikába kivándorolt magyarok boldogítására. Összeül egy csomó ember, kik a hazai kivándorlást nem tanulmányozták s akiknek az amerikai magyarok munka- és társadalmi viszonyairól halvány sejtelmük sincsen, s ez a néhány fontoskodó ur érthetetlen receptet ír egy nyavalyának gyógyítására, melynek lényege teljesen ismeretlen előttük. Összehalmoznak szavakat, a melyeknek konkrét értelmük, konkrét vonatkozásuk nincsen. Ezt a szóhalmozat könyomatják s hazamennek abban a felemelő tudatban, hogy megmentették a hazát, hogy boldogítottak bennünket amerikai magyarokat.

Néhány hét előtt *Farkas Pál* dr., az egyetlen magyaremler, aki komolyabban tanulmányozta a ki- és bevándorlást, s akit ennél fogva komoly és jóindulatu embernek tartottunk mi is, azzal ábrándított ki bennünket, hogy a magyar kormány küldjön ide az amerikai magyarok boldogítására néhány száz fiatal magyar ügyvédet. Mert — így érvelt *Farkas Pál* dr. — ezek az amerikai vidéki magyar bankárok, ha a magyarok ügyes-bajos dolgaikban hozzájuk fordulnak, lenyúzzák róluk a hirt, aminek a kormány elejét veheti, ha magyar ügyvédekkel lepi el az Egyesült Államokat.

Felháborodással utasítottuk vissza annak idején az amerikai magyar bankárok ellen intézett ez indokolatlan merényletet. Ugy látszik azonban, hogy a hazai csodadoktorok vesszőparipának tekintik az amerikai magyar bankárokat, mert ugyancsak ezeken nyargalnak a „társadalomtudósok“ a már említettük memorandumban. Azt mondják ugyanis szörül-szóra:

„Szükséges, hogy az Amerikában munkát kereső magyar honpolgárok ügy érkezési, mint gazdasági téren az eddiginél hatékonyabb védelemben részesüljenek. MEG KELL YÉDENI ELSŐ SORBAN A KIS BANKÁROK ÜZELMEI ELLEN, lehetőségeket kell találni, hogy jogügyleteit megbizható és olcsó kezegek végezzék el. E feladatok elvégzésére legalkalmasabbnak mutatkozik EGY OLY TÖKKEERŐS, KIZÁRÓLAG MAGYAR BEFOLYÁS ALATT MÜKÖDŐ PÉNZINTÉZET LÉTESÍTÉSE, amely az egyes telepeken képviselősegeket állítana fel és egyuttal Amerika és Magyarország közötti főlöttébb kívánatos gazdasági érintkezésnek szerve is lehetne. Meg kell könynyíteni azoknak a katonai jelentkezőknek, amelyek nehézségei ma sok ezer jóhiszemű munkást katonaszökevénynyé tesznek. Oly törvényre van szükség, amely bizonyos cautelek mellett megengedi, hogy a kivándorlók katonai szolgálataikat, illetve gyakorlatiukat később, vagy soron kívül szolgálhassák le.“

Nyilvánvaló, hogy a hazai társadalomtudósok egy szövetkezett rablóbandának nézik az amerikai magyar bankárokat. Ha ők azt hiszik, hogy a kormánynak kötelessége az amerikai magyarokat megvédeni az itteni magyar bankárok elöl, úgy nekünk, akik a bankárok üzleti és társadalmi működését, gyakran önfeláldozásig menő szolgálókészségét szemmel kísérrjük, fokozottabb mértékben kötelességünk ezeket a jóindulatu, dolgos és becsületes banká-

rokat a budapesti természetudósoknak vétkes könnyelműséggel kimondott, semmivel meg nem indokolt támadásai ellen megvédeni. Azok a „tudósok“, a kik mende-mondák alapján becsület-rablással foglalkoznak, nem számíthatnak arra, hogy bárki is komolyan vege megnyilatkozásaiukat.

A csodadoktorok nem érik azonban be azzal, hogy a tudományosság leple alatt s tudatában annak, hogy innen felelősségre nem vonhatók, egy körülbelül ötszáz czegeből álló, becsülettel munkálkodó üzletesoportot megrálgmazzanak, ők halálos döfést mérnek a nemrég budapesti finánczektentéyek közbenjöttével megalakult *Magyar Amerikai Bank*-ra is.

Azt mondják ugyanis, hogy „egy oly tökéletes, kizárólag magyar befolyás alatt működő pénzüintézet kell létesíteni, [itt Amerikában persze] amely az egyes telepeken képviselősegeket állítana fel és egyuttal Amerika és Magyarország közötti főlöttébb kívánatos gazdasági érintkezésnek szerve is lehetne.“

Mi ugy tudjuk, hogy mindebből a végből jöttek ki ide tavaly nyáron a budapesti finánczektentéyek a *Magyar Amerikai Bank* megteremtésére. Megteremtették és a bank felvette a működését. Már most azt kérdezzük: Nem akarják a budapesti „társadalomtudósok“ a *Magyar Amerikai Bank* létezését tudomásul venni? S ha nem akarják, MIÉRT nem akarják?

Mert az nem elégséges, hogy fontoskodó arvezal bizalmatlanságot keltünk egy létező pénzintézet ellen, a tisztesség legelemibb követelménye az, hogy akkor, amikor bizalmatlanságot akarunk kelteni, rámutassunk a bizalmatlanság okaira is

A társadalomtudósok eljárása bizalmatlanságot kelt maguk a — társadalomtudósok ellen. Mi amerikai magyarok tudni fogjuk, hogy ezentul minő mértékkel mérjük azoknak megnyilatkozásait, akik a rágalom agyagából akarnának összetapasztani egy kunyhót azok számára, akik nem kértek ebből a kunyhóból.

Öleljék fel a budapesti társadalomtudósok az ő atyai gondoskodásukkal a magyarországi társadalmat, mi amerikai magyarok megéltük majd csak ezentul is a magunk emberségéből.
—r.—ly.

BORZALMAS HELYZET.

Három napig elzárva a világtól.

Amint a Connecticut állambeli *South Norwalk*ból jelentik, *Lassen Franknak*, akit *Norwalk*ban mint jelző-ört alkalmazott a kormány, rettenetes három napja volt a héten. Egy hat lábnyi sziklaszigeten kellett töltenie három napot, a világtól elzárva, szomjazva és éhezve. A tenger sós víze annyira lerakódott a testére, hogy teljesen megmerevedett, míg észrevették és kimentették a kinos helyzetből. Van ugyan a sziklaszigeten egy kis kunyhó, *Lassen* nem használhatta azonban a tomboló viharban, mely a kunyhóval együtt őt is elseperte volna.

Lassen kiszolgált katona, aki mint kegyelemkenyeret kapta az állását, a melyből kifolyólag a *Smith Island* körül elhelyezett világító tornyokra kell örködni. Minap reggel is megtette a sajkáján a rendes körútját. Alig volt azonban a tengeren, amikor a vihar egy sziklához csapta és széjjelzarta a sajkát. *Lassen* a sziklára menekült, ahonnan azonban a menekülés útja el volt zárva előtte. Csak három nap mulva vették őt észre a czirkáló mentők.

THE DOLLAR SAVINGS & TRUST COMPANY

VAGYON: \$1,500,000 PÉNZT KÜLD az ő-hazába és a világ minden részébe gyorsan, olcsón és pontosan. PÉNZBETÉTEK után 4 százalék kamatot fizet.

MAGYAR OSZTÁLYA

YOUNGSTOWN, O.

ÜZLETVEZETŐ: **Burger B. Lajos**

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

A CZOPF A KONZULÁTUSBAN. Vettük a következő levelet: *Elizabeth*, N. J. április 5-én. *Igen tisztelt Szerkesztő Ur!* Nem hiszem ugyan, hogy jelen levelének lesz valami eredménye, de a közügyre való tekintettel tisztelettel kérem soraimnak közlését. — Ismét csak a régi notáról, a csász. és kir. czopfról van szó. Katonaiügyekben New Yorkba utaztam, hogy a konzulátusnál jelentkezzem. Mivel az utlevélem elveszett, személyem igazolására közjegyzőleg hitelesített aláírással vittem magammal azon hiszemben, hogy, mivel a konzulátusnál levő urak nagyobb része ugyanis személyesen ismer, ez okvetlenül elegendő lesz annak igazolására, hogy én — én vagyok. Megfelelkeztem azonban a k. u. k. czopfról. A konzulátusnál kijelentették, hogy ez mind szép ugyan, de a Vorschrift az mégis csak Vorschrift. Hitelesítettek tehát egy fényképet a — hazai hatóságánál és azzal jelentkeztem. Mivel jelen pillanatban nem vagyok azon helyzetben, hogy fényképet hitelesítenék végtel házaataghasam, a katonaiügyem természetesen nem intézhető el s így én mint szökevény, nem mehetek többé Magyarországra. Mindezt pedig a Magyarországi és a magyarság érdekében vélelmére kirendelt konzulátusnak köszönhetem.

Nem tartom érdektelennek még azt is megjegyezni, hogy az ügyes-bajos dolgokkal odaseregülő feleket nem eresztik az épületbe, hanem a sorozás befejeztig az utcán hagyják állni őket, ahol mint a bírkaesorda, szélben és fagyban várakoznak, míg a hivatalosok rájuk mosolyog s a konzulátusi kapu megnyílik lefagyott orruk előtt. Hogy pedig a nagy anyagi áldozatokkal fentartott konzulátus a sorozásra jelentkező szegény munkásoktól „orvosi vizsgálat” címén három dollárt, azaz tízenöt koronát elszed, ez már igazán több mint abszurdum. Bámulatos, hogy még vannak oly naiv emberek, a kik azért a legfelsőbb kegyért, hogy a császár katonáiért érzéjaira legszebb három évüket bekövetelni kegyeskedik, 15 koronát áldoznak. Valóban idején volna, hogy valaki ebbe a czopfos darázs-fészekbe kiméletlen kézzel belenyúljon, hogy e szegénytelen ázsiai állapotok megszűnjenek. Fogadjon tisztelt Szerkesztő Ur nagyrabecsülésem kifejezését — *Kaszab Imre*.

Adtunk a levelet a közérdekre való tekintettel. Mi úgy vagyunk meggyőződve, hogy *Hocuning O'Carroll* báró new yorki főkonzul e bajokat nem ismeri, mert különben gondoskodnék orvoslásukról. *Hocuning O'Carroll* báró new yorki működése óta már sok dolog örvéntesen megváltozott a new yorki fő-

konzulátusban és *Kaszab Imre* honfitársunk helyesen cselekedett volna, ha előbb magánál a főkonzulnál keresett volna orvoslást s csak ennek megtagadása után menekült volna a nyilvánosságba.

GROSZ PLÉBÁNOS PÖRE. Emlegettük annak idején és *Grosz Ferenc* south norwalki plébános a *Bevándorló*-ban közzé is tett egy cikket arról, hogy *Leunggel Pál* és társai egy new yorki magyar lapban sértő cikket tettek közzé ellene s aztán még egy ellene szóló körözvényt is osztottak széjjel. *Grosz plébános* emiatt perrel támadta meg *Norwalk Jánost*, *Schinko Istvánt*, *Szürnök Jánost* és *Leunggel Pált*. A tárgyalást a minap tartották meg s az első hárommal 25, *Leunggel Pált* 50 dollárnyi pénzbírságra ítélte a bíróság. Az elítéltek mind feleltek s a bíróság a felelkezés elintézéséig kezesség alá állította a négy papgyalazó honfitársat.

VÁLTOZÁS A MCKEESPORTI MAGYAR PÉNZPIACZON. A mckeessporti magyar bankárok sorában változások történtek a héten. Ugyanis folyó hó 3-án *Roth József* fiai jöhírű magyar bankcéz megvette a Reiter-féle mckeessporti üzletet és a két magyar bankházat ezentul egy kéz fogja vezetni. Ertesülésünk szerint *Reiter* ur nem távozik el Mckeessportból, hanem mint volt bankházának üzletvezetője, tapasztalatait ezentul az egyesített két bankháznak fogja szentelni. A Reiter-féle bank vételára százezer dollár.

A SERLY-LÁNYOK NEW YORK-BAN. *Serly Irénke* és *Ettuska* kisasszonyok, akik tudvaleg egy angol színtársulattal bentartottak az Egyesült Államokat, vasárnap viruló egészségben érkeztek vissza New Yorkba. A két fiatal művésznő néhány héten át New Yorkban és Brooklynban fog fellépni s aztán mennék ismét tovább újabb babérok szerzésére.

HÁZASSÁG. A Zempléni megye károlyfalvai *Hauer Fülöp* honfitársunk, a *Steubenillei* „Ohio Valley Clay Works” derék munkása, örök hűséget esküdött a Zempléni megye végárlói *Balogh Juliának*. Az esketési szertartás Rankinben [Pa.] ment végbe. Ugyanitt tartották meg szűk családi körben, *Hochwart Flórián* honfitársunk házában a lakodalmat is. Nászszövegként *Hochwart Flórián* szerepelt.

MŰKEDVELŐI ELŐADÁS RANKINBAN. A rankini *Első Magyar Műkedvelő és Őnképzőkör* *Bukoror Dusan* rendezése mellett husvét hétfőjén a Schwarz-féle Hallban színi előadást a *Szigligetinek* „A cigány” című

népszínművét. Az előadás iránt nagy az érdeklődés Rankinban és környékén.

FELELET EGY, KÉT MAGYAR LAPBAN FELVETETT KÉRDÉSRE. Két magyar lap Amerika egész magyarságától a következő kérdést tette fel: *„Mi szükség volt New Yorkban a 17-ik utcai református egyház felállítására?”* Megadom a választ. A New Yorkban létesített egyházat a magyar református hívők lelki szükséglete állította fel, hogy a tizedekre menő, elszórtan élő magyarok lelki szükséglete könnyebben legyen kielégíthető, hogy könnyebben eljuthassanak az élővizek forrásához. Nem három, de tíz református egyház is fenntartható a békességben New Yorkban úgy, hogy mindgyökük igazán független legyen. Szerintem — s talán mások szerint is — független egyház az, amelynek sem magyar, sem angol, sem német misszió segítségét igénybe venni nem kell. Amelyik egyház segítségére támaszkodik, az nem független. Ha a kérdés szerint *Alphán* két egyházra van szükség, mennyivel nagyobb szükség van New Yorkban huszra, *Passaicón* háromra, *Perth Amboyban* kettőre. Ha *Homestead* a különválásával hibonyította, hogy *Pittsburghban* kevés a magyar reformátusoknak, az egy lelkes s hogy most öt lelkes is tisztességesen megél abból, amiből azelőtt egy lelkes megélt, a közel jövő meghozza majd ennek bizonyítékát New York számára is. *Ujlaky János*, magyar ref. lelkes.

KERESZTELŐK. A Borsodmegye mezőkövesdi *Juhász Pál* honfitársunkat, aki jelenleg *Steubenille*, O-ban tartózkodik, neje egy szép, egészséges leánykával ajándékozta meg. A napokban tartották meg keresztelését az újszülöttnél, aki a keresztelésben Katalin nevet kapott. Keresztszülők voltak: *Marecz József* és felesége. — Ugyancsak *Steubenilleben* a Hevesmegyei verpeléti *Fürj Mihály* honfitársunk házára rászállott a mesék hosszonyakú és lábú madara s felesége, a Hevesmegyei feldebrői *Bereczky Rozália* megbízásából egy fűcskával kedveskedett neki, a fűcska, akinek keresztelésénél keresztülőként *Zágo József* és neje szerepeltek. *Béla* név alatt kezdte meg földi pályafutását.

KÖSZÖNŐLEVELEL MERCER COUNTY BIROJÁNAK. A New Haveni I. Magyar László Főherceg Betegseggyógyító Egylet south sharoni főlkja 1907. szeptember havában avatta fel a közönség és magyar zászlóit. Az ünnepségen résztvett Hon. A. W. Williams, a Mercer County bírója is, aki lendületes beszédben adott kifejezést a magyarság iránt érzett szeretetének. Az összes egyeteket vezetői ezrel szemben elhatározták, hogy a south sharoni és környékbeli magyarok nevében köszö-

MAGYAR AMERIKAI BANK

NEW YORK ÁLLAMI BANK

Elnök: W. H. BRYAN, volt állami bankvizsgáló.

32 BROADWAY

NEW YORK

Ha biztos helyen akarja pénzét tartani, vigye a **MAGYAR AMERIKAI BANKBA**,

mert ez az egyedüli magyar pénzintézet, mely Amerikában New York állam felügyelete alatt áll, \$200.000.00 alaptőkével és tartalékkal.

Abban a bankban van pénz legbiztosabb helyen, mert arra az állam ügyvel fel és betétjére magas kamatot ad. Magyarországi képviselője a Magyar Pénzüntézet Központi Hitelbankja és az ennek kötelekéké tartozó 450 vidéki pénzintézet 1000 millió korona alaptőke és betéttel.

BETÉTEKET CHECK ACCOUNTRA ELFOGAD.

Levélben megkeresésre is készséggel szolgál felvilágosítással.

levelet fognak átnyújtani a magyarbarát amerikai bírónak. A köszönőlevél, amelyet a magyar korona, a magyar és az amerikai címerek díszítenek, gyönyörű terméke a rajzoló-művészetnek. A levelet a következő urak írták alá: a new haveni egylet nevében *Kiss József* elnök, *Smejál András* elnök, a ref. egyház nevében *Scholle A. G.* lelkes, *Csörnyei Ferenc* gondnok, *Takács Lajos*, a ref. egylet elnöke, *Fekete Imre*, a Verhovay-Egylet főlkjének elnöke, *Mészáros Gábor*, *Samu György*, az ifjusági egylet elnöke és a *Bevándorló* képviselője, *Ress László* a Szabadság és *Sreighart István* a Népszava képviselője. A levelet egy hattagu bizottság vitte a Mercer Countyba, ahol is tiszt. *Scholle Ádám* lelkes ur szép beszéddel üdvözölte Williams bírót. A bíró nagyon megköszönte a kitüntetést s megígérte, hogy a jövőben is ellátogat a magyar ünnepségekre, mert szereti a magyar népet, amelynek ezeréves történetét ismeri. A bizottságban a következők voltak: *Scholle Gy. Ádám*, *Kiss József*, *Fekete Imre*, *Samu György*, *Smejál András* és *Ress László*.

LELKÉSZVÁLTOZÁS. A south sharoni ev. ref. egyház lelkeséje, *Scholle Gy. Ádám* ur, Philadelphíába költözött. Előző számunkban jelentettük, hogy *Scholle* ur, aki 4 éven át volt a sharoni magyarok lelkeséje, mult vasárnap tartotta búcsúbeszédét. A templomtól valláskülönbség nélkül valószínűen eltele a közönség. Egyesek hangosan felzokogtak, amikor a szeretett lelkes barátától, az egyetektől, az egyháztól elbúcsuzott. *Scholle* ur a magyarságnak becsületet szerzett az egész környéken. Betegeket látogatott, templomokat épített, leányegyházakat létesített, egyeteket szervezett, megalkotta a ref. ifjusági egyletet és az énekkart. Hü-

diákat pedig, — aki gitározni is tudott, — megtette hegedűsnek. Az udvarmesteri méltóság *Herkuleszre* maradt. Neki volt egyébként a legjobb sorsa, mert egész nap az árnyékvetőben legyek után kapkodott, éjszaka meg — ugatott. Ugatott, mert voltaképpen ez a *Herkulesz* egy mérges komondor volt. Ebálat létre is illő tiszteletben tartották a tótok *Herkuleszt*. Ha találkoztak vele, megüvegeltek. No, mert ha a bocskoros atyafiak véletlenül vagy tán daczból elmulasztották a köszönést, a hóhortos *Mikurszky* tüstént rájuk istápolta a mogyorpálézés huszonötöt. A kruszlyói király kutyálkodásának híre Eperjesre is eljutott, ahol akkor *Tahy Mihály* uram volt a nemes vármegye hellicus commissarius. — Már csak megtekintem azt a négy-lábú notabilitást, — mondja egy alkalommal *Tahy Mihály* a vármegyeház ámbitusán pipálgató esküdteknek. — aztán kikérdézem a boldond *Mikurszkyt*, vajlon van-e a *Herkulesznek* ármális levele? — *Kutyabőr* ippenséggel megvan neki. — tréfáltak a sárosi urak, — de talán zimer is látszik rajta, ha okiáriumnak nizi *Commissarius* urunk. *Tahy* uramat boszantotta ugyan a tréfa. Mindazonáltal egy reggel beszállónazott, aztán hat kuraszirt rendelve maga mellé, löra kapott és a *Svinka* partján utra kelt. *Kruszlyóra* érve, furcsa látványt látott részese. A szuppos faházikók között négyökrös szekér ballagott a sárban. Utána pedig *Simeon* ur jobbágyai ezamogtak. — *Rosszok* jöttünk nagyuram, — szól a kuraszrok strázsamestere — a szekér koporsót czipel. Harangoznak is. Itt temetés van.

munkatársának bizonyult neje, szül. *Waldfogle Aranka* urnő, aki a gyermeknevelés terén munkálkodott üdvösen. — A south sharoni magyarok tisztelettel és szeretettel fognak megemlékezni mindig volt lelkesükről. *Scholle* lelkes urtól bár tanulnának többi magyar lelkesek is, akik ahielyett, hogy nemes czélokot tűznének a magyarok elé, inkább azon vesznek öszsze, hogy ki melyik misszióhoz tartozik. S természetes, hogy akkor, amikor a magyarság vezetői összevesznek, maguk a magyarok is marakodnak. — *Samu György* presbiter, egyházi jegyző.

MAGYAR BEVÁNDORLÁS. Kell, hogy odahaza kétségbejöttök legyenek a viszonyok, ha ama rémhírek daczára, amelyek a mostani gazdasági állapotokat illetően innen átszállanak Európába, még mindig százával jönnek ide bét-ről-hétre a magyarok. A lefolyt héten is négy száz kilencvenkét magyarországi kivándorló érkezett a new yorki kikötőbe, köztük 86 magyar, 228 tót, 69 sváb, 83 horvát és 26 román.

New York államban maradt 9 magyar, 28 tót, 4 sváb, 5 horvát és egy román. *Pennsylvania*-ba ment 10 magyar, 36 tót, egy sváb, 4 horvát és egy román. *Ohio* államba utazott 21 magyar, 15 tót, 17 sváb és 5 román. *New Jersey* államba ment 3 magyar, 17 tót, 4 sváb, 11 horvát és egy román. *Connecticut*-ba utazott 2 magyar, 10 tót, egy sváb, 5 horvát. *West Virginia*-ba ment egy magyar, 10 tót, 4 horvát és egy román. *Missouri* államba utazott 9 magyar, 22 tót, 16 sváb, 7 horvát. *Michigan*-ba ment 4 magyar, 20 tót, 17 horvát és 4 román. *Delaware*-ba utazott 2 magyar, 2 tót, 4 horvát. *Illinois* államba ment 7 magyar, 28 tót, 6 horvát és 5 román. *Indiana*-ba utazott 14 magyar, 24 tót, 11 sváb, 3 horvát és 8 román. *Wiscon-*

— Bagoly kend, — felel *Tahy*. — hogy volna temetés pap nélkül? Mert én nem látom a papot. — Pedig úgy van, ahogy mondom. A parasztok még kántálnak is. — A strázsamesternek igaz volt, mert az átszállani való tótok valóssággal énekeltek. De nem dövej szerelmes után, hanem fájdalommal óbégáta ezt fujták:

Herkulesz! Herkulesz!
Naschó para doberi pesz!
Herkulesz, Herkulesz, a mi urunk hü kutyája...
Tahy Mihály megállította a tótokat. — Kít temették, hé? — A nemzetes ur kutyáját. — fel-lit egy görbenyaku tót. — A kutyáját? Csak tán nem? — Vagy igen! Szegény *Herkulesz*, megunta a koplalást, hát be-adta a kulcsokat.

Tahy bántotta a csuf komédia. A kuraszirokkal rögtön szétugrasztatta a megszeppent parasztokat, aztán belovagolt a *Mikurszky-kuriába*. — *Spektábilisz* urambátyám, — forméd a pityókos urra, bünsönek nyilvánítottam kendet szent vallásunk ily istentelen profánizálása miatt. A hóhortos *Mikurszky* kucsáját homlokáról hátrabökve, fűthöns a kardjához kapott:

— *Protestálok!* A császárnak sincs jussa ősi hajlékomban hatalmaskodni, míg törvényes ítélet nem talál bünsönek.

— *Nohát* én ezennel notálom az urat és vállalom érte a felelősséget, — mondá *Tahy Mihály*, — kiadván rögtön a parancsot a kuraszrok strázsamesterének:

— *Kendet* másodmagával itt hagyom profosznak. Addig őrizni fogják nemes *Mikurszky* *Simeont*, míg az itélő-mestereket kihozom *Eperjesre*.
Az itélőtáblának nem sok dolgot

TÁRCZA.

A KRUSZLYÓI KIRÁLY.

Írta: *Sulyok Károly*.

Egyidőben a kurucz szónak nem volt akkora becsé, mint amekkora ma van. Kiváltképpen a kurucz háborúk alatt a röghöz kötött nép és a városi mesterember majd hogy nem gyűlölte a kuruczokat. A gyűlöletének oka pedig az volt, hogy *Rákóczi Ferenc* neve alá rejtőzött egyes rabló csapatok mint kurucz guerrillák különösen Erdélyt és a felvidéket untalan égették, fosztogatták.

A nyolc évig tartott harc, legfőképpen azonban a pestis okozta kétségbeesés annyira lelohasztotta a szívek lángját, hogy sokan szökte hagyták el a fejedelm táborát.

Károlyi pacifikációja után *Lipót* császár salva-gratia-t adott a bünbánó kurucz nemeseknek, akik siettek váralkba és a kettős fedélű ősi kuriákba övéik közé. A várakból azonban hamarosan kizavarták az urakat, mert a szatmári béke után négy évre romokba döntötte a német a várakat és a kulcsos városok hástájt.

A majtényi síkról szökte bocsátott közrendi katonák, — akik a felszabadulás reményében sorakoztak a *Máriás-lohozok* alá, — szintén csüggedve mentek haza a roskadozó jobbágyi viskókba. A háború szerencsétlen kimenetele tulajdonképpen őket sújtotta, — mert ők mindenüket, — a szabadságot, — veszítették el. Othon aztán még az a keserű sors várt rájuk, hogy a császárpárti földesurak vagy nem, vagy csak tíz rhénes forint lefizetése mellett fo-

gadták vissza a *rebelliseket*, hogy bszuból kényük-kedvükre sanyargathassák őket.

A kruszlyói jobbágyokat is megszálta a szabadság vágya. A vének és gyerekek kivételével egy szálig talpashajduknak csaptak fel *Czelder Orbán* sergéhez és bizony nem igen volt keményeb katonája a fejedelmeknek, mint amilyenek ezek a sárosi szikár tótok voltak.

De meg is bünhődtek a lázadást. A háború után a kruszlyói kuria pinczéjében rablánczon sínyletek; bototzákat ők egy, hogy egynemelyikből deresen szakadt ki a lélek.

A kruszlyói dominiumnak ekkor nemes *Mikurszky Simeon* volt az ura, a kit *Sárosban* csak a hóhortos *Mikurszky* néven ismertek.

A guta egy faragott hátú karszékbe kötötte ölét. Párnás székében nappal szunyókált, éjjel pedig horkolt. A guta talán azért legyintette meg, mert nagyokat ivott. De nem vizet ivott, hanem délelőtt gólyatejet, délután meg borocskát, vagy méhsert. A gólyamadar ugyan nem szokott tejet adni; *Simeon* ur mindazonáltal ráfogta a pálinkára, hogy gólyatej. Ur létere miért nem csinált volna magának grammatikát?

— *Simonka*, — mondja neki egyszer a bártfai kirurgus, — a guta a lábaidon kezdte és ha nem hagysz fel a pityázalással, a koponyádton fogja végezni.

— *Ostoba* feleser, a fogaim miatt nem ihatom vizet, — felelt *Mikurszky* uram.

— A fogaid miatt?

— *Persze*, mert ha a vizet iszom, sajognak, mintha ránczignálnák őket.

— *Hm*, bizony okos agyaraid vannak amiczenkő, — dörmögte a tudós kirurgus.

A parasztok szörnyen rettegtek Si-

meon urtól. Nem is ok nélkül, mert fűcskés hajával, hozontos szakállával ahhoz a hegyek gerincein leskelődő törpe ördöghöz hasonlított, aki fűtyszóval éjti törbe az erdőben járó tótokat, hogy elezipelje őket a nyirkos barlangba, a hol garmadában penészedik az embercsont.

Télen-nyáron kárniolgombos, süjtásos dolmányt és rókaprémű bársonykucsáját viselt. Oldalán meg egy széles fringia lógott.

Erről a rozsdás vasról azt költötte, hogy egyik vitéz őse *András királyunk* idejében hozta a szentföldről.

A szarazéon verben ázott családi ereklye nem is került le soha *Simeon* ur oldaláról. Éjjel is mellette zörgött-csörgött a karszéken, vagis inkább a trónuson. Mert hát a hóhortos *Mikurszky* király volt.

Gerendás, fűstös szobájának falán ócska mellvérték, sisakok és csatabárdok függtek. Előtte az aszfalon pedig királyi pálczaként egy gerezdes buzogány nyujtózott.

Neve után ezt szokta írni: *R. C.* Aki nem volt jártas ökelme grammatikájában, azt hitte, hogy ez a rejtélyes két betű nem jelent egyebet, mint hogy: *Romannus Catholicus*, *Simeon* ur szerint azonban egyéb értelem lappangott alattuk: *Rex Crucioensis*. A kruszlyói király.

Királyhoz illően udvart tartott. Főaszalnoka egy pupos tót volt, ez sütötte a megtüzesített lapos kővön a krumplis lángost. A kuka *Máty* volt a pohárnok, ez meg töltögette a cserépbutykoskba a helmezi zöld vinkót és tömögötte illos galócsival a király szarvasagancsából faragott pipáját. Egy meztitákos kosta lett az anonyus notarius, aki a *Lősei* Kalendárium fálbláján tartotta számon a kecskéket és juhokat. Az eperjesi kollégiumból kiesapott *Stevkó*

sinba ment 4 magyar, 16 tót, 15 sváb, 9 horvát. *Californiába* ment 6, *Coloradoba* egy és *Montanába* is egy horvát.

A NEW YORKI MAGYAR EGYLET FELÉLESTÉSE. Hirt adtunk *Roth Gyula* urnak abbéli fíradásairól, hogy a new yorki magyar egyletet, mely ötven év előtt alakult s amelynek egyes politikai emigránsok is tagjai voltak, új életre feltámaszta. Ebben az érdeklődésben körülbelül harminczan vettek részt. Elvben kimondták az egylet feltámasztásának szükségességét s ez elvből határozatnak gyakorlati érvényesítését egy kiküldött bizottságtól várják.

VISSZA AZ ÓHAZÁBA. *Oesterreicher Lajos* honfitársunk, aki hosszú éveken át New Yorkban a Hausmann-féle fémgárban volt alkalmazva, megfizetési meghívást kapott Budapestre. A Patrión már el is utazott állandó tartózkodásra Magyarországra. — *Förös Sándor* előnyben ismert honfitársunknak neje megrogant egészségének megjavítására hazautazott. A Carpathia vitte el *Förös Sándorné* asszonyt tőlünk. Reméljük, hogy nemsokára viruló egészségben fogjuk őt viszontlátni.

TEMPLOMÉPÍTÉS ROSSITEREN. A Pennsylvania állambeli Rossiteren levő református magyar egyház örvendetes esemény előtt áll. *Vécsy Jenő* misszionárius fíradásának köszönhető, hogy a templomépítés a közel jövőben megkezdődik. Az alapkövetélti ünnepség most vasárnap fog végbemenni. Az ünnepséget az egyház javára rendezendő társasvacsora fogja berekeszteni. — Nevezett egyházban április 19-én vacsora fog szolgálatni, a melyre a rossiteri és vidéki református híveket szeretettel meghívja az egyháztanács.

A MAGYAR AMERIKAI BANK NAGYOBODÁSA. Örömmel értesülünk arról, hogy a *Magyar Amerikai Bank* az ő üzletkörének kibővítését vette tervbe, amennyiben a new yorki magyar negyed szívében főintézetet kíván nyitni. Ebből a végből újabb részvényeket boesát ki s a részvények iránt a magyarság zömét óhajítja érdekelni. Ebben az érdeklődésben a bank vezetősége ma, péntek délutáni három órára a Boulevard-kávéházba érkeztetett hívott egybe s ez érkeztetve meghívta a magyar orvosokat, ügyvédeket, keréskedőket s a sajtót. Akarjuk remélni, hogy ennek az érkeztetnek messze kiható és üdvös eredménye lesz a Magyar Amerikai Bankra nézve, amely eddig, előttünk érthetetlen okokból, nem részesült a magyarság részéről abban a méltánylásban, amelyre a bank alapítói méltán számítottak.

A COLUMBUSI MAGYAR REF. EGYZHÁZ ÉRTESTÉSE. A colum-

busi magyar ref. egyházban a nagyhéten és az ünnepeken az istentiszteletek és gyűlések rendje a következő: Április 11-én délutáni 7 órákor istentisztelet a *Congo és vidéki* hívek részére. Április 12-én délelőtti 10 órákor ugyanott az úri szent vacsora kiosztása. Április 13-án a *Columbusi* presbyterian egyházmegye istentisztelete a magyar ref. templomhelyiségben. Április 14-én délelőtti 9-től délutáni 5 óráig ugyanott az egyházmegye gyűlése. Április 17-én esti 7 óra 30 p.-kor nagypesteki istentisztelet a *Columbusi* hívek részére ugyan-estak a magyar ref. templomban. Április 19-én ugyanott husvéti istentisztelet az úri szent vacsora kiosztásával. Április 19-én délutáni két órákor hálaladó istentisztelet. Április 20-án délelőtti 10 órákor *Sugar Creek és vidéki* hívek részére úri szent vacsora kiosztása. Április 25-én lelkész *East St. Louisban*, Illinois állam, a *Piggott Ave.* 1119. száma alatti presbyterian templomban tart istentiszteletet az ottani magyar református és lutheránus hívek részére. Április 16-án délelőtti 10 óra 30 p.-kor ugyanott úri szent vacsora kiosztása. *Május 3-án* délután *Missouri* állambeli *St. Louisban* még meg nem állapított helyen az ottani magyar református és lutheránus hívek részére istentisztelet és ugyanakkor egyházi gyűlés, melyre különös figyelemmel hívatnak meg az ottani protestáns magyarak. A st. louisi presb. egyház is képviselve leendő. A gyűlés helye később fog közzéadni. *Kardos József* ref. lelkész.

WINBURNEI REF. EGYZHÁZ ÉRTESTÉSE. A *Winburne-i* [Pa.] református egyházban a következő husvéti istentiszteletek tartanak: *Nagyesztőltek este 7 órákor* bűnbánati. *Nagypéntek* délelőtti 10 órákor és délután 2 órákor gyászünnepély. *Husvétvasárnap* reggel fél kilenc órákor Urvacsora. Délután 2 órákor hálaladó husvéti istentisztelet. Istennek népét atyafiai szeretettel hívogatja *Az egyháztanács.*

KERESZTELEÉS. A new yorki 14-ik utcai magyar ref. templomban tiszt. *Harsányi László* szombaton keresztelte meg *Váro György* és neje, szül. *Veress Anna* ref. szülők gyermekeit, aki a keresztelésben *Miklós* nevet nyert. Keresztszülők voltak: *Csekme Árpád* és *Filippánics Anna*.

LÁSZLÓ FESTŐMŰVÉSZ HAZAUTAZOTT. Kedden utazott vissza Magyarországra *László* magyar festőművész, aki több hónapot töltött az Egyesült Államokban. *László* az Egyesült Államok elnökének arcképét festette. Azonfelül megrendeléseket kapott *Carnegie* Andrástól és *Vanderbilt*től. E megrendelések eszközölésére *László* rövid időn belül ismét visszatér közlünk.

IDEJÖTT MEGHALNI. *Frank Vilma* még csak néhány hét előtt érkezett Magyarországhól New Yorkba. *Berger Adolfnál* állott szolgálatba a 67-ik utca 148-ik száma alatt. Szerdán reggel az alig 19 éves leányt halva találták az ágyában. A megejtett vizsgálat kiderítette, hogy lefekvéskor elfújta a gázlámpát s így a csap nyitva maradt. Az abból kiömlő gáz azután megölte a fiatal magyar leányt.

CALÁDI ÖRÖM WHITSETTEN. Nagy öröm érte a gömörmezei rosnói származású *Ugoresák János* honfitársunkat, akit a neje, szül. *Földi Rozália*, aki ugyancsak Gömörmezeiből, *Krasznahorka-Váraljáról* származó ide, gyönyörű leánygyermekkel ajándékozott meg. Az újszülött *Julianna* névre *Blicsk* *Adám* connellsville-i római katolikus magyar plébános keresztelte meg. Mint keresztszülők *Norobirsky András* és neje, szül. *Ugoresák Mária* rosnói lakosok szerepeltek és ezeket *Szkalcski András* és *Kecsmárk Erzsike* helyettesítették. Keresztelés után rokonok, barátok és ismerősök szép számban gyűltek egybe vig lakomára, amelyen *János* Janesi bandája mellett a reggeli órákig elmulattak. Volt számos felköszöntő és egyre éltették a szüléket és az újszülöttet, akiknek mi is boldogságot és szép jövőt kívánunk.

MAGYAR-AMERIKAI HÁZASSÁG. Tegnap délután New Yorkban ismét megkötöttek egy magyar-amerikai házasságot. A vőlegény *Kada Lajos* magyar huszártiszt, a menyasszony *Eddy Mária* kisasszony, *Eddy Titus* new yorki nagykereskedőnek leánya. Az esküvő a menyasszony szüleinek a 47-ik utca 13-ik szám alatti házában ment végbe. *Hoening O'Carroll* báró new yorki magyar főkonzul szerepelt mint násznagy. A fiatal pár állandó lakhelye Budapest lesz.

New York, Hazleton, Wilkesbarre
NÉMETH JÁNOS
v. cs. és kir. konzuli ügyvivő
Hajójegyekre, pénzküldésre és közjegyzői ügyekre a legmegbízhatóbb és legpontosabb banküzlet
Levélczím: NÉMETH JÁNOS
457 Washington St., New York, N.Y.

HOMESTEADI EGYHÁZI ÉRTESTÉSE. *Homestead és vidéki ref. anyaszentegyházunk* kebelében a virágvasárnapi, nagypesteki és husvéti szent szolgálatok rendje:

1. *Virágvasárnapon* istentiszteletünk kivételesen délutáni 3 órára lesz áttéve.

2. *Nagypénteken* délelőtti 1/2 11 és este 1/2 8 órákor ünnepi gyásztisztelet. A templom gyászleplekkel leendő napon bevonva.

3. *Husvét vasárnapján* délelőtti 1/2 11 órákor áldozással egybekötött husvét-ünnepi istentisztelet, konfirmációval és dalárdánk közreműködésével.

4. Este 1/2 8 órákor hálaladás.

5. *Ünnepétfőn* másodnapj és bezáró husvéti istentisztelet délelőtti 1/2 11 órákor.

McKeesporti anyaszentegyházunkban:

6. *Virágvasárnapon* délután 5 kor,

6. *Virágvasárnapon* délután 3-kor,

Nagypénteken délután 3-kor ünnepi istentiszteletek.

Husvét vasárnapján reggel pontosan 3/8 órától kezdődőleg áldozással egybekötött ünnepi istentisztelet. Kérjük a hívek pontos időben való megjelenését. Fenti ünnepi szent alkalmatosságokhoz lelkipásztori szeretettel hívja Isten népének seregét: *Harsányi Sándor*, *Homestead* és vidéki református lelkipásztor. 1008 Tenth Avenue, *Homestead, Pa.*

HUSVÉTI ÁLDOZÁS MONOGAHELA CITYBEN. Husvét másodnapján, hétfőn, délelőtti 10 órákor úri szent-vacsoraszóval egybekötött husvét-ünnepi istentisztelet lesz tartva *Monogahela cityben*, az általunk már több ízben használt angol református kis templomkában. — A környéki ref. és luth. testvéreket szeretettel hívja a bizottság.

F E L E L E T

Borsos István lelkész nyílt levelére.

Igen tisztelt Singer Ur! Lapjának április 7-én keltezett számában *Borsos István* utazó misszionárius egy nyílt levelet intéz *Nt. Kalassay Sándor* pittsburgi lelkész útján a *Nt. urakhoz*. A frivol hangon megírt levél, melynek szerzője lelkész létére nem áttalotta nevét aláírni, így hangzik:

„Nagyiszteletű urak! Tudtokok, belezűztek s helyesléstekkel tartott-e a Ref. Church in the U. S. A. [Germain missio] fenhatósága alatt levő első magyar reform. egyházban *Nehéz Imre*, a Ref Lapja belső munkatársa, Wallingfordon 1908 március 29-én istentiszteletet? *Nehéz Imre* képzett-sége: otthon, a lenézett Magyarországon, *parádéskecsis* volt. Irni, olvasni a katonaságnál, illetve itt tanult meg Amerikában, *magán-szorgalomból*? Tudtukkal eddig csupán presbyterian fenhatóság alatt levő magyar ref. papi képzettisé megújul felül az ő tanulmányait? Szíves válaszokatok alábbi címre kérem: Wallingford, Conn, 933. Atyafiai szeretettel *Borsos István*, magyar ref. lelkész.”

Igen tisztelt Singer Ur! A legnagyobb elővigyázattal kerültem mindez ideig azt, hogy azokra a méltatlan támadásokra, amelyeket a esatlakozott lelkészek egyházam és én ellenem oly harezias modorban folytattak — választ adjak. Feltettem magamban, csak akkor méltatom válaszadásra azokat, ha már semmi hasznos dolgot nem találok egyházam körül, amivel időmet tölthessenem. A 14-ik utcai magyar református egyház szép fejlődése és virágzása azonban újabb és újabb kötelesek teljesítésére buzdít s így a református magyarság érdekében ez alkalommal is figyelmen kívül kell helyeznem a személyem ellen intézett levelező támadásokat. Különben is, azok a támadások, amint a közvélemény bizonyítja, oly vakmerők, a támadások okai pedig oly esztelenek, hogy azokra csakugyan szégyenlenék válaszolni.

Engedje meg azonban igen tisztelt Szerkesztő Ur, hogy *Borsos István* utazó misszionárius fentemlített levelére, amely a wallingfordi magyar református egyház egy tekintélyes részét éppen az ön lapja által sérti meg, hiteles adatok alapján, megtegyem megjegyzéseimet.

Március 29-én vasárnap délután a wallingfordi nem esatlakozott magyar református egyház tagjai közül mintegy 15-en a régi iskola helyiségében elénekelték a 66. zsoltárt és a 183. dics. néhány versét, utána pedig *Bay János* olvasta el szintén az énekes könyv végén levő vasárnap esteli imádságot.

Hamburg \$23.00
Rotterdam \$24.00
Antwerpen \$25.00
Bremen \$26.00

a „New York—Rotterdam St. Sh. Co.”
és a „New York—Continental Line”
ELSŐRANGU, KÉNYELMES, KETTŐSCSAVARU
GYORSHAJÓIN.
Felvilágosításért forduljon a Nemzetközi Utazási Irodához.
Igazgató:
LÁNG JÓZSEF, 1496 Second Ave. New York
MAGYAR BANKHÁZ. — LEGGYORSABB PÉNZKÜLDÉS.

Nehéz Imre sem a nevezett napon, sem más alkalommal Wallingfordon soha istentiszteletet nem tartott. Hogy énekelni és imádkozni szokott és ezek teljesítésére *Borsos István* utazó misszionárius engedelmét nem kérte ki, az bizonyos. De én azt hiszem, hogy nem is szükség az énekléshez és imádkozáshoz annak a misszionáriusnak a jelenléte, aki — még ha a palást útján látszik is, hogy lelkész — nyílt levél útján elkövetett vakmerő hazugsággal akarja a gyülekezet békéjét megzavarni.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Amikor hiteles adatok alapján nem a magam, hanem annak az imádkozásában megzavart magyar reformátusságnak az érdekében emelem fel szavamat, ezt néma fájdalom mellett, de kötelességből teszem, hogy védelmére keljek annak a nemesatlakozott magyar református egyháznak, melynek bizalma és szeretete felém irányult, amikor egyhangú lelkesedéssel pár hónappal ezelőtt kiszolgáló lelkészének megválasztott.

New York, N. Y.
Harsányi László,
magyar ref. lelkész.

KIS TÜKÖR.

Apróságok az amerikai magyarság köréből.

Lágy fejhez lágy kalap. Egy jól ismert new yorki magyar — tekintettel az alábbi kis esetre, a nevét elhallgatjuk — beállított az Avenue B-n egy férfidivatüzletbe. Nem bírván más nyelvet, csak a magyart, kénytelen vált ebbe az üzletbe menni, melynek ablakán öklönyi betűkkel ott ékeskedett: „It magyarul beszélnek.”

— Kalapot kérek! — szólt honfitársunk, gyannus pillantásokat vetve maga körül.

— Milyen káláp tezik? — kérdezte a „magyar” boltos, akit utólrta a bevándorlóknak sorsa, hogy anyanyelvét elfeledtette, de angolul még nem tanult meg. A mi boltosunk például lengyelnek született, német iskolában tanult, angol nyelvtanulás közben nőtt fel és üzleti célból megtanult magyarul. S amilyen arányban haladt az új nyelvben, ugyanoly arányban felejtette a régit. Így hát semmiféle nyelven sem tudott jól beszélni.

— Milyen kalap? — kérdi honfitársunk. — Amelyik pászol.

Kereség a boltos egy darabig, végre előkerül, kezében egy puha kalappal és ékes magyarsággal szól:

— Az ur fejéhez ászit hiszem, ez a lágy káláp pászol.

Cascaret állás nélkül. *Cascaret*, aki már régóta dolgozik egy magyar újságnál, fizetésemelést kérendő a következő szavakat intézi szerkesztőjéhez:

— Uram! Harmadik esztendeje dolgozom ennél a lapnál. Amit másutt három ember csinál, azt én itt magam csinálom. Minden az én kezembe fut össze s ezért oly nevelésesen csekély a fizetésem, hogy ha az emberek tudnák, kinevetnének érte. Mindent én csinálók s ha most véletlenül nem volnék, azt se tudnák, mit csináljanak. Azt hiszem, hogy ma már én itt nélkülözhetetlen vagyok s ez hatalmaz fel arra, hogy ne kérjek, hanem követeljek fizetésemelést.

A szerkesztő, aki szívesen adott volna *Cascaret*nek mindent, dühbe jött a követelés hang hallatára, így szólt:

— Mondja csak, *Cascaret* öcsém, nélkülözhetetlen volna maga ennél a lapnál, ha teszem azt, meghalna?

— Akkor persze nem! — válaszolt *Cascaret* és rosszat sejtve pislogott a szerkesztőjére.

— Hát akkor tekintse magát halottnak!

Akinek jó szíve van. A napokban a new yorki magyar intelligencia legin-

kább szereplő tagjai összegyülekeztek szépen, hogy egy régi egylet romjain újat építsenek fel.

Ott volt azon a gyűlésen egy idősebb ur, aki, mikor a létesítendő intézmény javára történendő adakozások kerültek szóba, szinte elérzékenyvedve nyitotta fel a száját s imígyen beszélt:

— A nemes ezlra én a magam részéről egy, két-, három-, négy-, ötszáz dol-lárt szintén hajlandó vagyok áldozni. A nagy megrökönyödést, az ámulattal és tisztelettel, egyes mélységes esendet a jószívű ajánlattevő szomszédja törté meg:

— Azt hiszem, öreg, te is ugy csinálsz, mint az egyszeri végrendelező:

— Hát az mit csinált?

„Haldoklott az öreg zsidó, — beszélt az öreg adakozó szomszédja, aki köré odacsoportosult a gyűlés. — Magához hívatta a rabbit és suttogó hangon mondta: „Végrendekezni akarok.” Kerítettek hamar tentát, tollat, papírt és feleszámú tanut. A haldokló öreg elkezdte diktálni: „A zsinagógának hagyok ezer forintot, a kórháznak 1000 forintot, a szegényeknek 1000 forintot, a lelechnáznak 1000 forintot, az árvaháznak 1000 forintot”, stb. Mikor már a tizenötödik ezer forintnál tartottak, megszólal a rabbi:

— Hiszen magának talán nincs is annyi pénze?

— Persze, hogy nincs.

— Hát akkor minék diktál fel annyit?

— Meg akarom mutatni, hogy jó szívem van!”

Akra.

KÁRTÉRÍTÉS.

A budapesti ügyvéd és a mészáros.

A következő kedves kis történetet írják Budapestről:

Az alkotmány-utcai törvényszéki palotából, melynek folyosóján várakozó és unatkozó ügyvédek apró történetekkel mulattatják egymást, beszélték el ezt a hamisítatlan fiktális-históriát.

Van Budán egy ügyvéd, aki állandóan hatalmas kutyája társaságában jár sétálni. A kutya roppant nagy és felelmes állat: rettegésben tart mindenkit és bár az ügyvéd minden sétája alkalmával elkövet valami hucztságot, vagy illetlenséget, senki sem mer vele, sem a gazdájával kikezdeni.

Legutóbb az történt, hogy a nagy kutya, amikor az ügyvéd sétáltatta, egy kis budai mészárszék ajtajából leküzdött egy nagy darab borjúhúst és elszaladt vele. Kétségtelenül el is fogyasztotta józóján.

A mészáros másnap megjelent az ügyvéd irodájában.

— Tisztelt ügyvéd ur — kérdezte — ugyebár az állatok teteteiert a tulajdonos felelős?

— Igen, — felelte az ügyvéd.

— Ennél fogva azért, amit az ön kutyája elkövet, ön a felelős?

— Igen, én — felelte az ügyvéd.

— Ez esetben — folytatta a mészáros — legyen szives és fizessen nekem nyolcz koronát azért a nagy darab husért, amit a kutyája tegnap a mészárszékemből ellopott.

— Rendben van! — hagyta helyben az ügyvéd. — Tehát kapok öntől két koronát!

— Tölem? Két koronát? Hogy érti ezt? Miért?

— Mert ön szerint a hus ára nyolcz korona. Az ügyvédi tanácsért pedig, amit tölem kapott, jár nekem tíz korona. Kapok tehát még két koronát!

TÖBB VIDÉKI TUDÓSÍTÓINK. *NAK*. Anyaghalmaz miatt a beérkezett egyházi, egyleti és családi híreket csak is a lap jövő számában fogjuk közzéadhatni. Szives elnézést kérünk.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. "Bevándorló" újságkiadást: Makray Aladár. Szerkesztő: SINGER MIHÁLY. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 127 EAST 13th STREET, NEW YORK. Telefonszám: 4350 ORCHARD.

ELFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város egész évre \$3.- Egyesült Államok egész évre \$2.50 Magyarországi egész évre \$4.-

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Published by the "Immigrant" Publishing Co. Aladár Makray.

Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York. Telephone: 4350 ORCHARD. Pittsburg office: 2307 Forbes St., Pittsburg, Pa. Manager: Julius Znamerák. Passaic office: 16 Monroe St., Passaic, N. J. Manager: J. R. Szegedy.

SUBSCRIPTION RATES:

For New York City, 1 year \$3.- For the United States 1 year \$2.50 For Hungary, 1 year \$4.-

Entered as second-class matter January 3, 1905. The Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

— Most már tudjuk, hisz hivatalosan megállapították és szerdán egy New Yorkban megtartott hatalmas gyűlekezeten tárgyalják, hogy ez idő szerint közel ötmillió ember van az Egyesült Államokban munka híján, kenyér híján.

— Sok időt, sok munkát, sok pénzt pazaroltak az íjészto számnak megállapítására. Arra azonban sem időt, sem munkát, sem pénzt nem fordítottak, hogy annak az ötmillió, önhibáján kívül chező munkásnak munkát és ennek kapesán kenyeret adjanak.

— Akárcsak nálunk, holdog Magyarországon, ahol évtizedek óta az értekezletek korát élük, ahol a társadalomtudományi egyletek viszik a nagy hangot, ahol még a suszterinas is beáll honmentők, s ahol pusztul az ország, éhenhal a munkás, jobb hazát keresni mentek az embereknek milliói.

— Április nyolcadikán, azaz most szerdán, a szokottnál fényesebben ülték meg odahaza a legnagyobb magyar ember halálának évfordulóját. Az ilyen "fényes és legfényesebb" ünnepeket nagy szeretettel és buzgalommal rendezik odahaza. A kegyelet révén el lehet mondani szépen kizirkalmazott beszédek. Pedig ezzel sértik Széchenyi István emlékét. Ó a tetti emberek volt. Vagyonát odaáldozta kulturális célokra. Szellemének erejével utat nyitott a munkának, megteremtette a kereskedelmet és a kereskedelem alapfeltételét, a közlekedési eszközöket. Az epigonok a korunkbeli "honmentők" gyönyörrel mutatnak rá azokra a tettekre — beszélben.

— Ferenc József beteg. A természet tőle is beköveteli majd adóját. Hétnapok, hetek, vagy talán csak napok kérdése, hogy mikor lép le a történelem színpadáról, amelyen annyi vérvonatot hagy maga után. A világ tekintete s első sorban a magyarság tekintete utódjára irányul. Az a kérdés van mindnyájunknak ajkán, mindnyájunknak szívében: mit várhat a magyar nemzet Ferenc Ferdinándtól, a magyar koronázománysától?

— Ferenc Ferdinánd erre a kérdésre a napokban megadta a nyílt és félre nem érthető választ. Baráti látogatással tisztelte meg a magyar nemzet legádázabb és legvakmerőbb ellenségét: Luenger bécsi főpolgármestert.

— Ferenc Ferdinánd még ennél is tovább ment. Elvállalta a "Katholischer Schulverein" védnökségét. Ezt a Schulvereint a leggyökeresebb magyargyűlölet hívta életbe. Alapszabályszerűen bevallott célja: Gross-Oesterreich megteremtése, tehát Magyarországnak Ausztriába való olvasztása. Ennek az egyletnek a védnöke a jövődöbeli magyar király. Tudjuk-e már most mi magyarok, hogy mit várhatunk Ferenc Ferdinándtól?

AMERIKAI DOLGOK.

Családi szennyes. A Gould-családnak ismét a nyilvánosság előtt mossák a szennyesét. Gould Howard válik a feleségétől. Az asszony ügyvédje a pör anyagát nyilvánosságra küldte, amit a férj ügyvédje határozottan elvetett. Az asszony ellen a férj azt a vádat hozza fel, hogy Cody ezredessel — más néven Buffalo Bill — volt házasságuk megkötése előtt viszonya, és hogy már mint Gouldné egy általánosán ismert színészhez fizte szorosabb barátság. Azzal is vádolja a férj a feleséget válaszában, hogy nagyon iszik. Gouldné havonta 10.000 dollárt kapott, ami azonban kevés volt neki.

Tartanak a sztrájkotól. A villamos vasút alkalmazottai a Connecticut állambeli Hartfordon gyűlést tartottak a célból, vajjon a Connecticut közötti társaság alkalmazottjai kimondják-e a sztrájkot? A gyűlés június 6-ára napolta el magát. A sztrájkra a fent említett társaság hartfordi vonalán az adna alkalmat, hogy ott nem csupán a munkásszövetség tagjai nyernek alkalmat.

ISMÉT MERÉNYLET. Chicagóban állítólag ismét merényletet szándékoztak elkövetni egy magasrangú rendőrtisztviselő ellen. McCann rendőrfelügyelőt akarták a chicagói bűnbárlanokok tulajdonosai eltenni láb alól, amiért ő kíméletlen szigorúsággal járt el velük szemben. Harminczat az összekülvök közül letartóztattak.

TALÁLT HULLA. Egy kőbánya mélyén holtan találták meg a munkások a Connecticut állambeli North Southburyben Sealsky Ferencet. A szerencsétlen ember, aki kétségtelenül gyilkosságnak esett áldozatul, napok előtt tűnt el hazulról. Két férfi társaságában látták utóljára s a rendőrség most ezek után nyomoz. Sealskyt felesége és két gyermeke siratja.

KEVESEBB FIZETÉS. Bostonból sürgönyözik, hogy a New England-i államokban levő szövögyárak munkásainak fizetését 10 százalékkal leszállították. Ez a bérlésállítás 125.000 szövögyár munkást érint.

FÉLTÉKENY ÖREG. Házassámban léte és 69 éves kora dacára Gardner mérnök beleszeretett Pittsburgban a 16 éves Bradney Dorottyaiba, szomszédjának leányába. Sem Bradneyék, sem az öreg mérnök felesége és felnőtt gyermekei nem vették komolyan Gardner szerelmét, aki inkább a második gyermekéig korát élő agnak látszott. Az öreg mérnök szerelme azonban nagyon is komoly volt. Féltékenykedett s mikor vasárnap szerelmét egy idegen férfi társaságában látta a templom felé haladni, revolvert ragadott, agyonlőtte a leányt, azután pedig önmagát.

EVELYN PÖRE. Thaw Harrynak, az öröklött nyilvántott gyilkosnak felesége, Evelyn most nyújtotta be válókeresetét. Keresetében, azon alapon, hogy férje a házasság megkötése idején nem volt épelméjű, a házasság érvénytelené váló nyilvántását kéri.

FENYEGETÉS. Nemrégiben a felsőbborság tudvalevőleg kimondotta, hogy a trusztok ellen hozott törvény épp úgy vonatkozik bojkott kimondása esetén a munkásszövetségekre, mint esetenként az egyes trusztokra. A munkásszövetség elnöke erre kijelentette, hogy a munkások törvényben kéri a sztrájk és bojkott jogának elismerését. "S ha netalán ez meg nem történik, — folytatta Gompers elnök — a munkásnép fog tudni titkos egyesületeket alakítani, amely egyesületek összetartva keresztül fogják tudni vinni céljaikat. A kongresszusnak a trusztelle-

nes törvények módosítását tárgyaló bizottsága állítólag számolni fog Gompersék ezen fenyegetésével is, amelyet maga a bizottság sem tart üres szónak.

A VÁROS SEGÍTSÉN. Philadelphiában a munkanélküliek gyűlést tartottak s elhatározták, hogy a nyomor és éhség enyhítésére a városból 50.000 dollárnak folyósítását kéri. A városban 200.000 embernek nincsen kenyere. A polgármester kijelentette, hogy segítyt okvetlen ad a város, csak hogy az összeget egy bizottságnak kell meghatározni és kiutalni. Ezt a bizottságot a polgármester már össze is hívta.

TIZ HETE ALSZIK. Lapunk múlt heti egyik számában írtuk, hogy a California állambeli Los Angelesben Hawkins Deulah asszony nyolcz hete alszik és hogy az orvosi tudomány képtelen arra, hogy álmából magához térítse. Most már tízedik hete alszik Hawkins asszony, akit mesterségesen táplálnak s akit a világ minden részéből érkező orvosok megvizsgálnak, de felbresztetni nem tudnak.

GRÓFNÉPÓL HERCEGNÉ. Castellane gróf elvált neje, Gould Anna újra férjhez fog menni és pedig Sagan hercegre, aki a grófné után idejött Amerikába. A Gould-család természetesen — a Castellane-házasság alatt elszórt számos millióból okulva — tudni sem akart ez újabb házasságról, de mert látta, hogy minden tiltakozása hiábavaló, megadta esendes beleegyezését.

GYILKOSSÁGI KISÉRLET. Részegen tért haza Trautenberg Róbert new yorki asztalos szerdán éjjel és követelte a feleségétől, hogy keljen fel és készítsen neki valami enniváltót. Az asszony azonban vonakodott, mire a részegen asztalos revolvert rántott, feleségére és két leányára lövött, azután pedig önmaga ellen fordította a fegyvert. Az asszony és az idősebbik leány súlyosan megsebesült, a fiatalabbik leányt nem érte golyó, míg Trautenberg maga élet és halál között lebeg a kapott seb következtében.

GOLDMAN EMMA, aki most Winnipegbe ért, hogy ott is szónokoljon elvtársai előtt, egy beérkezett sürgöny szerint ugyancsak megjárt. A canadai bevándorlási hatóság ugyanis visszaküldte az Egyesült Államok határára s ha netalán ellenszegülne, akkor illetégségi helyére, Oroszországba deportálják.

NINCS EREDMÉNY. Indianapolisban a bányatulajdonosok és a bányamunkások közös gyűlése eredménytelen maradt. Elnapolták a gyűlést két órai tanácskozás után s elhatározták, hogy e hó 14-én az Ohio állambeli Toledóban fognak gyűlésezni.

AZ ÉJ LOVAGJAI. A Kentucky állambeli Augustában az "Éj lovagjai" McLibben óriási dohánypajtájtát fegyújtották, azután a városba nyargalva megölték a népek az utcára menni. Miután mindenkit agyonlövélssel fenyegettek, az oltáshoz senki sem mert fogni.

KÖCH TANÁR NEW YORKBAN. Koch Róbert orvostanár, a tüdővész bacillusainak felfedezője, kedden New Yorkba érkezett. A világhírű tanár be fogja utazni az egész világot. Az Egyesült Államokban éppen csak keresztülutazik.

MOZOG A FÖLD. Bisbeeből, Arizonából sürgönyözik, hogy ott és a környéken meglehetősen erős földrengést éreztek, amely azonban semmi komoly kárt elő nem idézett.

DIAZ BETEG. Mexico elnöke, Diaz, mint egy sürgöny jelenté, megbetegedett, de állapota nem aggasztó. Diaz most 78 esztendő.

VÉRES VÁLASZTÁS. Lapunk múlt számában említettük, hogy a portugál képviselőválasztás nem fog simán menni. Ugy is történt. Magában Liszszabonban a köztársaságpártiak kétségbeesett erőmegfeszítéssel el tudták kerülni a kormányt csak négy kerületben tudott diadalmaskodni fölöltük, holott minden kerületre számított. A kormány pártjának jelöltjei ellen természetesen oly módon tüntettek és dolgoztak, hogy elkerülhetetlen volt a katonaság kirendelése. A katonákat aztán a nép közpörrel fogadta, mire ezek sortűzet adtak. A választásnak számos halottja és még több sebesülte van.

A PÁRIZSI SZTRÁJK. A párisi közművesek sztrájkja már legfelső fokára lépett. A munkások meg akarták a raktárakat támadni, hogy az építőanyagokat elpusztítsák, amiben azonban a rendőrség megakadályozta őket. A munkaadók szívesen tennének eleget a munkások követeléseinek, ha a munkásszövetség nem erőszakoskodnék velük szemben s szándékosan károkat nem okoznának. A közművesek sztrájkját 150.000 más munkás akarja támadni.

A BOJKOTT. Kantonban a kínaiak egy hatalmas gyűlekezetet tartottak, melyen elhatározták, hogy a japán áruk bojkottálását még fokozottab erővel fogják szervezni.

BEOMLÓTT HÁZAK. Londonban két vén bérkaszánya összeomlott és maga alá temette a lakókat, negyven német pincéért, akik közül 20 könnyebb természetű zuzódásokat szenvedett, a többi husz pedig minden valószínűség szerint életét vesztette a romok alatt. Eddig csak 12 hullát bírtak a törmelék alól előkeríteni.

MEGTÁMADOTT KONZULÁTUS. Az Egyesült Államok mukdeni konzulátusába kedden este négy japán férfi betört. Straight konzul a kínai rendőrség segítségét kérte s a rendőrök el is fogták mind a négyet. Azt vallották a

japánok, hogy egy kínai alkalmazottját a főkonzulatusnak akarták személyes bosszúból megverni. A dolog minden valószínűség szerint diplomáciai uton fog elintéztet nyerni.

A DUMA GYŐZELME. Az orosz képviselőház Alexejeff kereskedelemügyi államtitkárt, aki egyidejűleg a kereskedelmi hajózási osztály igazgatója is volt, megbuktatta. Alexejeff személye volt az oka a dumában lefolyt zavarnak s mikor Alexejeffnek hivatalából való elmozdítását nem tudta elérni, a költségvetés meg nem szavazását helyezte a duma kiállításba.

GYŐZELEM. Liszszabonból kábelezik, hogy a választások, melyek kedden lezajlottak, a monarchista pártok győzelmével végződtek. A köztársaságpártiak összesen csak 5 képviselőt választottak. A monarchisták abszolút többsége 55. — Egy lapunk zártakor beérkezett kábelsürgöny azt jelenti, hogy Liszszabonban Ferreira miniszterelnök tanácsára Manuel király megette azt a lépést, amit Franko tanácsára édesapja, a meggyilkolt Károly király megtejt: kihírlette az ostromállapotot. Liszszabonban forrog a nép és a katonaságnak állandóan az utcákon kell cirkálni.

A BÉKÉS TÖRÖKÖK. A törökök szentpétervári nagykövete ismételtelen és határozottan kijelentette az orosz külügyminiszter előtt, hogy északi Törökországban a katonaság mozgósítását a kormány az örmények lázadásának hírére rendelté el s hogy e mozgósítás Törökországnak Oroszországgal való viszonyát nem érinti.

BÉCS ÁLDÓZ. Ferenc József császár koronáztatásának 60-ik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségekhez nagyban folynak az előkészületek. A díszfelvonulás költségei százezerbe fognak kerülni. Bécs városa ezekből a költségekkel ki akarja venni a részét és tegnapelőtt az ünnepség céljaira 200.000 koronát szavazott meg.

MEGMENTETT LEGÉNYSÉG. A White Star vonal Majestic nevű hajója a szerencsétlenül járt Helios nevű norvég hajó legénységét megmentette és Plymouthban partra tette.

Schwabach Magyar Bankháza. 1431-1st Ave., New York. A 74-ik UTCZA KÖZELÉBÉN. AZ ÖSSZEES HAJÓTÁRSULATOK MEGHATÁLMAZOTT KÉPVISELŐJE. HAJÓJEGYEK bármely vonalra eredeti áron. PÉNZKÜLDMÉNYEK legbiztosabban és leggyorsabban továbbítanak. KÖZJEGYZŐI IRODA. — HAZAI ÜGYEK gyors és pontos elintézése. — Felvilágosítás INGYEN. — TÜZBIZTOSÍTÁS.

United States Health and Accident Insurance Co. I. B. PITCHER, President. BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BETEGSÉG, BALESET ÉS HALÁLESET — ELLEN. — KELETI FŐIRODA: 76 William street, NEW YORK. SEGÍTŐEG BETEGSÉG, BALESET ÉS HALÁLESET. Aki családját és önmagát szereti, siessen beiratkozni. Beíratási díj 5 DOLLÁR, havi járulék 1 DOLLÁR. AKI természetes módon megbetegszik, féjében át minden napra eg, dollárt kap. AKI baleset folytán megbetegszik, egész éven át havonta 20 dollárt kap. AKIT utazás közben baleset ér, hetenkint tíz dollárt kap. AKIT baleset folytán utólr a halál örököseinek a társaság kétszáz dollárt ad. MAGYAR KÖRLÉVELET, MELY MINDEN TOVÁBBIT MEGMOND, KIVANATRA INGYEN MEGKÜLDÜNK MINDENKINEK BÉRHOVA. Minden levél így czimzandó: UNITED STATES HEALTH & ACCIDENT INSURANCE CO. 76 William street, NEW YORK CITY.

HAJÓJEGYET VÁSÁROLNI ÉS PÉNZT AZÓ-HAZÁBA KÜLDENI LEGBIZTOSABB ÉS LEGJOBB KISS EMIL BANKARNAL 104 SECOND AVE., NEW YORK IRJON ARJÁZGÉRT

NÉMETH DEZSŐ O K L E V E L E S AMERIKAI MAGYAR ÜGYVÉD. Peres és perenkívüli ügyek. Közjegyzői okmányok. TÜZBIZTOSÍTÁS. — REAL ESTATE. 136 CHAPIN ST. (a Jefferson street sarkán) SOUTH BEND, IND.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE PÉNZTALVÁNYOK, HITELEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK 15 WILLIAM STREET = NEW YORK.

Hazai Dolgok.

István nádor levele.

BUDAPEST. A bécsi Montags-Revue legutóbbi számában István főhercegre, az utolsó három évi eddig ismeretlen levelét közli, amely tartalmánál és az 1848. évi márciusi események alapos megítélésénél fogva reánk, magyarokra nézve különös érdekességgel bír. A nádor e levele nagyhívatáshoz, János főherceghez van intézve és 1848. június 10-én kelt Budán. János főherceg abban az időben legbizalmasabb tanácsadója volt az uralkodónak és szava minden tekintetben döntő súlyt bírt az uralkodó elhatározásaira s midőn a király 1848. május havában Innsbruckba tette át udvari székhelyét, őt küldte teljhatalmú megbízottja és helyetteseként az osztrák császárvárosba. Mint ilyenhez irta levelét István nádor. A nádor leveleiben Magyarország sorsáért aggódik. Biztosítja a főherceget a magyar nép loyális érzéséről és arra kéri, hasson közbe, hogy Bécs megváltoztatása eddigi politikáját.

„Nincs vezérő csillagunk — írja István főherceg — nincsen közös érintkezési pontunk, hiányzik a kiengesztelés megteremtő eleme — én mint palatinus, ebben a ferde állásban nem lehetek az. Ön az az ember, akire minden szem irányul — vegye át ezt a magasos feladatot, hártsa el a polgárháborút, a mely dőljön el akár Magyarországon, akár a monarchia javára, mindenképpen kiszámíthatatlanul káros következményeket fog maga után vonni.“

Horvátországról és Jellasichekről ezeket írja a nádor:

„Ha nem Horvátország, Szlavonia és a Határvidék, amely mint egy rákos fekély rágódik rajtunk, ugy Magyarország volna — természetesen Tirolt kivéve — a legnagyobb, legesesebb ország a birodalomnak. A legfájdalmasabb a dologban az, hogy Jellasiche szó nélkül tűri, miszerint a horvát mértékadó körökben idézik azon kijelentéseit, mintha ő mindent bejelentett volna Ferenc főhercegre és hogy fent minden hallgatagul jóváhagyta. Hogy milyen elkeseredést idéz ez majd elő Magyarországon, ha mindez valóban bizonyul, azt valószínűleg nem szükséges bizonyítanom.“

Végül azt kérte István főherceg, hogy a pesti országgyűlés megnyitására vagy a császár jöjjön le, vagy küldjön le egy főherceget. István főhercegre ezt a kérdést nem teljesítették, valamint a többi sem. Hagyták az eseményeket fejlődni és nem vetettek újvet a nemesség főhercegre, aki az utolsó perczben is a bécsi kiengesztelés politikáját sürgette.

A honvédelmi miniszter a honvédeknek.

BUDAPEST. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter Bolgár Ferenc államtitkár kíséretében váratlanul megjelent az öreg negyvennyolcas honvédek menházában és szemlét tartott. A miniszter Lukács Gyula, az intézet vezényelt honvéd ezredorvos és Dobó Béla számellenőr fogadta és kalauzolta az összes helyiségekben és az étkezésnél is ott maradt. Érdeklődött minden egyes agg honvéd sorsa, hogy léte iránt és mindegyikhez volt egy kedves szava. Az öreg negyvennyolcasok hálásan köszönték meg azt a jóindulatot, melyet a miniszter és az intézet újjárteremtő államtitkár a nemzet katonáival szemben tanúsított. A miniszter másfélórát ott időzött után buszozott el.

A szép mamák.

BUDAPEST. Alvinczy Sándor nyugalmazott reáliskolai tanár a nagyszombati főgimnázium tanári testületét megrágalmazta. Harmadéve azt írta, hogy a nagyszombati főgimnáziumban csak az a diák boldogul, akinek szép mamája van. A tanárok aztán választást engednek a mamáknak, hogy ők akarnak-e elbukni, vagy a fiuk? A tanári kar panaszára Alvinczy Sándor többszörös rágalmaszástért állott törvényt a budapesti esküdtbíró előtt.

EPERJES. Az itteni rendőrség érelyesen nyomoz egy szédelőt, aki a Kassa-Oderbergi Vasút cégére alatt nagyszabású csalásra készült. Friedmann eperjesi vésnöknel egy magát Kovács Vilmos vasuti távirásznak kiadó fiatal ember „Kassa-Oderbergi Vasút betegséggyógyító” pecsétje felírásával, száraz kerékkel ellátott bélyegzőt rendelt. A bélyegző elkészült, de a megrendelő nem jelentkezett, mire a vésnök azt az állomásfőnökségnek küldte be. Itt rájöttek, hogy csalás készült, mert sem betegséggyógyító egyesülete, sem Kovács Vilmos nevű távirásza nincs a vasútnak. A szédelőt nyomozzák.

Egy író halála.

GYŐR. A hatvanas és hetvenes évek

ról, amely munkájáért egy fillér honoráriumot sem kapott. Soha nem is kapott honoráriumot a közügynek tett egyéb, kiváló szolgálatairól, hanem minden költséget a maga zsebéből fedezte. Így történt, hogy egész vagyonát, egy háromemeletes budapesti házat, a hazai kultúra oltárán áldozta fel. A középiskola reformjáról írt nagyszabású javaslata nemcsak nálunk, de az egész művelt nyugaton óriási szenzációt keltett. A lapok, különösen a németországiak, egyébről sem írtak, mint erről a korszakot alkotó munkáról, s javaslata a magyar országgyűlésen is akkora vihart támasztott, hogy majd hogy el nem söpörte az akkori kormányt. A reformjavaslatához szükséges volt konkrét adatokra, s ezeket nagy gondal gyűjtötte szerte a hazában — a maga költségén. Az ő érdeme a Ferenc József-intézet igazgatójának elmozdítása, s egyévi halhatatlan alkotás.

Ilyen körülményesen számolt be Alvinczy az ő kulturális propagandájáról, de nagyon szűkszavú volt, amikor az elnök az inkriminált rágalomra terelte a beszédet. Azt mondta, hogy ezt a kulturtörténeti adatot két hölgytől hallotta. Időközben meggyőződött, hogy az egész csak üres pletyka, s felajánlotta a megsértett tanári karnak békéjéért, de a tanári kar ragaszkodott a törvényes megtorláshoz.

Az elnök: Ugy látszik, ön szeret gyanúsítani, anélkül, hogy a gyanúsításnak valamelyes alapja volna. Hozzájárul egy kis önteltség is, s megkapjuk a maga pszichológiáját. Honnét veszi azt az erkölcsi bátorságot, hogy a saját tanártársait ilyen gyalázatos váddal illesse?

A vádolt erre a kérdésre kitérően felelt. Azt mondta, hogy nemese célokért küzd, s hogy a közérdeknek akar szolgálatot tenni. A panaszos tanári testület képviselője kijelentette, hogy korlátlan bizonyítást enged a vádoltnak. Amire Alvinczy azt felelte, hogy nem tud bizonyítani semmit. Még a két hölgy is cserben hagyta, aki a pletykát szives felhasználás végett rendelkezésére bocsátotta. Csak egy mentsége van, hogy a rágalmaszásban jóhiszemű volt.

A perbeszéd megkérdezése után az esküdték bűnösek mondták ki Alvinczy Sándort a becsületértés sajtóvétségében. A marasztaló verdikt alapján az esküdtbírósg a vádlatot 600 korona fő- és 200 korona mellékpénzbüntetésre, valamint az összes perköltségek viselésére ítélte. Az ítélet jogerős.

A falu rossza halála.

ARAD. A város közelében fekvő Mezőkovácsházán valóságos a falu rossza volt Józsa József, egy ottani gazdag parasztagazda fia. Garázda, duhaj legény volt Józsa, réme a falu népének. Október elején az aradi harmadik honvédszázadhoz vonult be Józsa, aki katonaként is engedetlen, semmi jóra nem hajló ember maradt és folytonos büntetésekben volt része. Egy vasárnap reggel Józsa megszökött ezredétől és Mezőkovácsházán termett. Még szülei házába se tért, máris az utcán összeverekedett egy csomó emberrel és inzultálta őket. Azután lóra kapott és úgy állított be a szülei házához. Öreg szüleit a lóval legázolta és meg is sebesítette, az öregek segítségére sietett embereket pedig bántalmazta. Végre többen vasíllal felfegyverkezve mentek Józsa elé, aki erre futásnak eredt. Az utcán két esendőrel találkozott, akik a dühöngő huszárt lefogták és kardját a dühöngő huszár lefogták és kardját elvették. De Józsa még most sem nyugodott. Az egyik esendőrel — névszerint Fejki Jánossal — birokra kelt. A esendő szuronyt szegzett és azt tartotta a megdühödött ember elé, aki a szuronyba rohant. A szurony hasba találta Józst, aki iszonyu káromkodással az utca során meghalt. Aradról hadbíró szállt ki Mezőkovácsházán az eset megvizsgálása végett.

Hamisított vasuti bélyegző.

EPERJES. Az itteni rendőrség érelyesen nyomoz egy szédelőt, aki a Kassa-Oderbergi Vasút cégére alatt nagyszabású csalásra készült. Friedmann eperjesi vésnöknel egy magát Kovács Vilmos vasuti távirásznak kiadó fiatal ember „Kassa-Oderbergi Vasút betegséggyógyító” pecsétje felírásával, száraz kerékkel ellátott bélyegzőt rendelt. A bélyegző elkészült, de a megrendelő nem jelentkezett, mire a vésnök azt az állomásfőnökségnek küldte be. Itt rájöttek, hogy csalás készült, mert sem betegséggyógyító egyesülete, sem Kovács Vilmos nevű távirásza nincs a vasútnak. A szédelőt nyomozzák.

Egy író halála.

GYŐR. A hatvanas és hetvenes évek

kedvelt novellistája és politikai cikkírója volt Németh Ignác. Két évtizeddel ezelőt visszavonult az irodalmi térről és tisztviselővé lett. Multi hetén éjelen hirtelen, szívvelhűlés következtében elhunyt. Németh Ignác iskoláit Győrött végezte. 1865-ben pedig az akkori Dante-ünnepe alkalmával Dante-órájával is díjat nyert. Több fővárosi lapnak volt munkatársa, de régebben írt a „Győri Közlöny” és Győri Hírlap” számára is. Halála ismerősei körében is általános és őszinte részvétet keltett.

A székesegyház javítása.

GYŐR. Nagy örömet keltett Győrött az a hír, hogy a Műemlékek Országos Bizottsága elfogadta Aigner Sándor műépítész tervét, mely szerint a győri székesegyházat, mint országos műemléket, államköltségen restauráltatja. A munkálatot már április hónap végén megkezdik, melynek költsége 675.000 koronára van előirányozva.

Rendőrök és katonák.

KASSA. Minap este véres utcai harc volt katonák és rendőrök közt. A harc abból keletkezett, hogy az Erzsébet-terem melülső katonák nem engedelmességek a rendőrség felszólításának. A nagyobb számban levő katonák megkezdtek a rendőrököt, ötöt azonban bekerítettek közülök. A rendőrök szorongatott helyzetükben többször a levegőbe löttek, hogy elriaszassák a dühöngőket, ezek azonban kirántották bajonettjüket és agyba-főbe verték ellenfeleiket. A helyzet már-már válságos lett, az utcán járó-kelő közönség elmenekült, a vendéglők ajtaint bezárták és a verekedésnek csak azért nem lett végetes következménye, mert kivezényelték a csendőrséget és a kaszárnyából is nagyobb őrzőrajtot küldtek ki, hogy ez a dühöngő katonákat leszerelje. Megfekezésük azonban nehezen ment, mert folyton kövekkel dobolták és bajonettjükkel védekeztek. Több sebesült történt. Egy rendőrt megszurkáltak, kettőnek pedig kövel bezúrták a fejét. Csak este nyolc órakor sikerült a csendőrségnek és az őrzőrajtnak a vérengző katonákat lefegyverezni s bajonettjeiket elvéve, a kaszárnyába kísérni.

Betegség elől a halálba.

KASSA. Veress József, a gazdasági akadémia igazgatója betegsége következtében agyonlőtte magát. Öt árva hagyott vissza.

A posta betörője.

KASSA. A takarékpénztár-épületben levő postahivatalban betörés történt. Tóth Albert szolgál a felső világitást nyújtó ablakon keresztül betört a helyiségbe s a fiókokat sorra feltörte, de mindössze csak öt koronát talált. Egy másik helyre az asztalokat és székeket s ilyen módon úgy, ahogy jött, a felülvilágított akart eltávozni. Ki is menekült a takarékpénztár folyosójára, ahol azonban az éjjeli őrfelügyelő elfogta.

Bosznyóli fiúk keres.

KASSA. Bodnár József bérkocsist otthagya a felesége. Bántotta ez nagyon Bodnárt, mert hát az irás szavai szerint nem jó az embernek egyedül lenni. Minap délután találkozott hűtlen feleségével a Fő-utca 86. számú házában udvarában s úgy elnásángolta az asszonyt, hogy a mentőknek a kórházba kellett szállítaniuk.

Hítvesgyilkosság.

KECSKEMÉT. Minap délelben Pátyi András félegyházi gazda ismeretlen okból meggyilkolta a feleségét. A vizsgálóbíró a gyilkosság helyére utazott.

Jóteköny örökhalgyó.

MÁRAMAROSSZIGET. Máramarossziget város egyik népszerű polgára, Pragman Sándor volt városi tanácsos és pénztárnok elhunyt. Temetése mult vasárnap volt nagy részvét mellett. Pragman vagyonának legnagyobb részét jóteköny- és kultur-célokra hagyta, a megyei kórházban és főgimnáziumban alapítványokat tett és mintegy negyven ezer koronát bocsátott a vármegye rendelkezésére kultur-célokra.

Jeles rokon.

MISKOLCZ. Heisler Vilmos foglalkozás nélküli egyén minap este beállított rokonához, özvegy Láng Sámuelné háztulajdonosnőhöz, akit már régóta zsarolt és ismét pénzt kért tőle. Láng Sámuelné kiutasította, mire Heisler revolvért vett ki a zsebéből és elcsúttotta. A golyó özvegy Láng Sámuelné leányának, özvegy Virág Lászlónénak a fejébe furdott. A szerencsétlen asszony haloklik és özvegy anyja beteg lett a nagy izgalomtól. A merénylet letartóztatott.

Érdekes észlelet.

ÓPAULICS. Aradmegye. Ackermann Antal szőlőjében rigolyozás közben értékes ezüsttárgyakra akadtak, melyeket a török dulás elől rejthettek

el a földbe. Kancsók, kupák, serlegek, kanalak és más ezüstművek vannak közöttük, melyek egyenként is, mint műkincsek nagy értéket képviselnek, azonban így együtt az egész kollekczió sokalta értékesebb. Mindannyi a tizenhatodik századból való és egyik-másikon az 1526-os évszám van bevéve. A kancsók renaissance stílusú munkák, a kupákat három oroszlan tartja és ornamentjén angyalok gyümölcsfüzért tartanak. A tárgyak a Magyar Nemzeti Múzeumba kerültek, ahol most renoválják őket. Legközelebb a régészeti egyesület ülésén bemutatják az egész leletet.

Meglopta a gazdáját.

PÁPA. Nyuli József aranyosmaróti születésű örössegéd Singer Ferenc örös- és ékszerésznél volt alkalmazásban. Főnöke megbízta őt, hogy vidéki vevőtől 60 korona 50 fillért szedjen be s reabizott még 3 aranyláncot és 2 aczélgörát eladás végett. De Nyuli uram ahelyett, hogy a rábizott jószágról elszámolt volna, a 250 korona értékű ékszerrel és készpénzzel egyszerűen kerekelt oldott. Körözését a rendőrség elrendelte.

Tűz a gőzfűrésztelepen.

RUTTKA. A Greiner Sándor és Gyula budapesti fanagykereskedők tulajdonát képező turáni gőzfűrésztelepen tűz ütött ki, amelyet soká nem bírtak lokalizálni. Leégett az asztalosműhely a ládaktárolal együtt. A kár körülbelül százhuszezer korona.

Kirabolt postahivatal.

SÁRVÁR. A kemény-magosi postahivatal minap éjjel kirabolták. A betörést csak reggel vette észre a postamester. A betörők az ablakvakolatot kifestítették és így jutottak be a postahivatalba, ahonnan magukkal vitték a pénzt, bélyegeket és a rovacsoló lajtromot is. A tettesek kézrekerítésére széleskörű nyomozást indítottak. A visszamaradt bűnlekelekből a csendőrség megállapította, hogy csak a helyi viszonyokkal ismerős emberek követték el a rablást.

Szerencsétlenség a cukorgyárban.

SÁRVÁR. Borzasztó baleset érte Besze Ferenc cukorgyári munkást. Munka közben a létra kiesett alóla, s ő a forró szirupgödrébe esett. Elettbenmaradásához kevés a remény.

Királysertő polgármester.

SÁTORALJAUJHELY. Most volt az itteni törvényszéknél Székely Elek sátoraljai helyi polgármester királysertő perének főtárgyalása. A vádat, mely arra volt alapítva, hogy Székely polgármester a koronázás negyvenedik évfordulójakor a városházán kifizetett lobogót bevonatta, Füsthy ügyész képviselte, míg a védő Fried Lajos orsz. képviselő volt. A törvényszék a 140. szakasz alapján bűnösnek mondotta ki a polgármestert és egy havi fogsázza, valamint hivatalvesztésre ítélte. A vádlott felebezett.

MEGBIZHATÓ KÖZJEGYZŐRE
ha van szüksége, úgy menjen bizalommal PARTOS PATIKÁJÁBA, 160 2-ik Ave., 10-ik utca szögletén, ahol PARTOS gyógyszerész, ki egyszerűsített KÖZJEGYZŐ áll rendelkezésükre azoknak, kik kiskorúakat akarnak kihozatni, meghatalmazás, utlevél, eskü, válóper, vagy bármily hivatalos irat kiállításánál.
— EGYEDÜLI VALÓDI —
Magyar Patika.

DEUTSCH TESTVÉREK
BANKHÁZA
319 East Houston st., New York.
Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át: Cunard vonalon.
Pénzküldemények továbbítására az órázába a legmegbízhatóbb cég. KÖZJEGYZŐI HIVATAL.
Magyar köcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kihozatála és hazaszállítása.
Levélzím: DEUTSCH BROS., 319 East Houston st., New York.

MONOPOL KÁVÉHÁZ
RUDNER és ROTH, tulajdonosok
NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, a kilenczedik utca sarkán
— Kitéző ételek és italok —
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE
— Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene —

Szengáz áldozatai.
SZÁSZRÉGEN. Mözler Adolf pékemesternek négy süteménykihordója, mielőtt aludni tért, a szobában levő rossz kályhába szénrel befűtött és a kiömlő szengázról Krilla János 16 éves és Komnagyon János 19 éves sulanczok meghaltak, a másik kettőt azonban még idejekorán sikerült megmenteni. A vizsgálatot megindították.

J. D. Moskowitz
Ohio állam közkedvelt bankára és hajóügynöke.
KÉT BANKHÁZ
KÖZJEGYZŐI IRODA.
A hajótársaságok törvényes ügynöke.
PÉNZKÜLDÉS
A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
A LEGOLCSÓBBAN
ÉS A LEGGYORSABBAN
— JÓTÁLLÁS MELLETT. —
Alapítotott 1898-ban.
J. D. MOSKOWITZ
1441 West Dakota street
és Kossuth-telep
D A Y T O N, Ohio.

KUN TAMÁS
PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓÜGYE ZOLETE
a saját házában
ÓVADEK
New Jersey államnál \$20.000
a hajótársulatoknál \$5.000
New Jersey Állami közjegyző.
Mindenféle okmányokat hitelesít és a konzulátus által titkosított.
Az utasokat személyesen elkíséri a hajóra.
Levélzím:
LOCK BOX 97 — WHARTON, N. J.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos
— fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

\$25,000.00 ÁLLAMI BIZTOSÍTÉK.
Joseph Major Myers
pénzküldő irodái
Főhivatal: PHILLIPSBURG, N. J.
Főközlöt: ALPHA, N. J.
Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénzküldés az órázába; a legbiztosabb és legolcsóbban szállítok. Mindenféle havi peres ügyeket, valamint konzuli hitelesítéseket elvégzek. Egyedüli közjegyző Phillipsburg és környékén. Hozzájárul minden ügyben ingyenes felvilágosítást kapnak.

THE STAR BOOK BINDING CO.
Alsóvárosi üzlet: 153 East 4 street
NEW YORK.
Elvállal minden e szakmába vágó munkát.
— JUTANYOS ARAK. —

KLEIN ISIDOR
MAGYAR BANKHÁZA
101 HAWKINS AVENUE, RANKIN, Pa.
Legbiztosabban küld és kamatoztat pénzt. Legjobb hajókra ad el jegyeket. Perекet, szerződéseket, konzuli hitelesítéseket, katonai-ügyeket biztosan elintéz.

THE 'STATE BANK'
AZ ÁLLAM BANKJA
378 Grand Sreet, New York City.
Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. I., alpenztáros Kneisel János.
Tőke, felesleg, nyereség, \$1,000,000
több, mint 16,000,000
Betétek több, mint
Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe.
HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók.

Agyonrugta a ló.
SOPRON. A soproni tüzelőlakatnyában halálos szerencsétlenség történt. Ugyanis Bohnering János nevű tüzelő lovaglás után lovát az istállóba akarta vezetni, de az előtte vezető ló kirugott és a tüzelő oly szerencsétlenül rugta mellbe, hogy az a helyszínen azonnal meghalt.

Eltűnt ezresek.
SZÉKESZÓ. A székeszói hitelintézet özvegy Grosszmanné péchujfalusi bérnyáró címére egy pénzlevelet két darab ezer koronás bankjegyet adott fel. A hitelintézet a bankjegyet két tanu előtt tette a levélbe és zárta azt le. Péchujfaluban a címzett, Grosszmanné szintén két tanu előtt bontotta azt fel, de a két darab ezerkoronás helyett csak két papírszelet volt a borítékban és a pénzintézet kísérő levele is hiányzott. Grosszmanné táviratilag jelentést tett a kassai postaigazgatóságnak, mely a legszigorúbb vizsgálatot indította, hogy kiderítsék, miképpen tűnt el a 2000 korona.

Jubiláló esperes.
SZOMBATHELY. Putay József alsóíri esperesplébános most ülte 40 éves papi jubileumát, mely alkalommal nagy ünnepélyesen részesült, melyen részt vett Erdődy Gyula gróf v. b. t. i. országgyűlési képviselő és Erdődy Tamás gróf.

A főbíró ur kóborlát.
TÉCSŐ. Máramaros megye. A városban Mihályi Gábor főszolgabíró a leghatalmasabb ur. Az a rögeszméje, hogy állandóan figyelni a városban megforduló idegeneket és mindenkihez kémet, anarkistát, sikkasztót, vagy rablógyilkost sejt. Az átutazó idegenek e miatt sokszor kellemetlen helyzetbe kerülnek, mert akárhánszor megtörténik a legújabbabb filiszterrel is, hogy a főbíró ur veszedelmes igazgatónak nézi és kiutasítja a városból. Kellemetlen esete volt a multkoriban a főbíró urral Grünfeld Fülöp budapesti ügynöknek, aki egy könyvkiadóvállalatnak a megbízásából jár Técsőn. Az ügynök megjelent a szolgabírósnál, bemutatva az igazolványait és engedélyt kért arra, hogy egy könyvre előfizetéseket gyűjtson. A főbíró ur szigorú bürokrata és valami formahibát bűnböszött ki az iratokból. Erre egyszerűen elkobozta Grünfeld igazolványát és munkakönyvét. Most nem akarja kiadni. Grünfeldet a főbíró ezért elbocsátotta. A szegény ember állás nélkül van, mert nincs munkakönyve, amelyet hét zár alatt őriz a szigorú főbíró.

Gyilkos pincéz.
UJVIDEK. A szomszédos Csurogon Mandics Mihos pincéz, aki négyévi fegyházbüntetés után most szabadult ki Vácra, megleste Alberti esendörmerest és agyonlőtte. A gyilkosság elkövetése után Mandics megszökött. A gyilkosság boszúját várta, mert Mandics előbbi bűnét Alberti esendörmerester fedezte fel.

Betörés a munkáspénztárba.
UNGVÁR. Az itteni kerületi munkáspénztárba minap éjjel ismeretlen tettesek betörték, de a Wertheim-szekrény feltörésével meg sem próbálkoztak. A tettesek egy asztaliókot feltörték és onnan egy vasdobozt 90 koronával elvették. A nyomozás folyik.

Építőmunkások kizárása.
ZOMBOR. Az itteni építőmesterek az építkezéseket beszüntették és az összes építőmunkásokat kizárták. A kizárt építőmunkások fatragaszokon azon kérelemmel fordulnak az építési szándékozókhoz, hogy építési munkáikat teljes bizalommal nekik adják át és kötelezik magukat minden elfogadható árban a reájuk bízott munkát jól elkészíteni. Az építőmesterek nyilatkozatot kértek a munkásoktól, hogy naponta 900 tégla levadászása kötelezzék magukat. Az építőmunkások a nyilatkozatot nem írták alá s erre történt a kizárás.

MEMORANDUM.

Odahaza megint boldogítják a kivándorlókat.

Egy nagyhatalmú egyesület, a Magyar Társadalomtudományi Egyesület ez év elején „szakértekezletet” tartott az amerikai kivándorlásról és visszavándorlásról. Az értekezlet eredményét egy memorandumban foglalták össze, a melyről más helyütt is beszélünk s a melyben a következőket mondják:

Mindenekelőtt megállapítják, hogy a kivándorlás neve alatt ismeretes népeledési mozgalom a jelenkor gazdasági

és szociális életének szervezetszerű jelenségei közé tartozik és mivel organikus folyamat, orvoslása is csak organikus uton történhetik. A kivándorlással szemben emellett minden szervezkedés kerüendő. A kivándorlási ügy állami kezelése nem lehet más, mint első sorban közigazgatási, azután prophylaktikus természetű. Első sorban a kivándorló érdekeit kelle védelmeznie, még pedig nemcsak utközben, hanem folytatni kell e munkát odaát Amerikában és a visszavándorlókkal szemben itthon.

A kivándorlás helyes megítélésének egyik feltétele a teljes, pontos és sokoldalú statisztika. Bár az országos statisztikai hivatal néhány esztendő óta nagyon érdekes munkát végez ezen a téren, mégis konstatálnunk kell, hogy adataink ma megbízhatatlanok és elégtelenek. A jövőre nézve a statisztikai hivatal kebelén belül egy oly szervet kellene felállítani, amely kizárólag ezen anyag gyűjtésével foglalkozik, még pedig nemcsak a szoros értelemben vett népmozgalmat illetőleg, hanem a vele kapcsolatban levő összes kérdésekre kiterjedően. E célból érintkezésbe kellene lépnie a külföldi adatszolgáltató közgekkel. Óhajtandó, hogy a kivándorlókat szállító összes érdekeltektől állami feladatokkal oly egyezmény hozassék létre, melynek értelmében azok csak utlevéllel jelentkező kivándorlót fogadjanak el.

Szükséges, hogy az Amerikában munkát kereső magyar honpolgárok egy erkölcsi, mint gazdasági téren az eddigénél hatékonyabb védelemben részesüljenek. Meg kell védeni első sorban a kis bankárok ügyeit ellen, lehetőségeket kell találni, hogy jogügyleteik megbízható és olcsó közgek végzők el. E feladatok elvégzésére legalkalmasabbnak mutatkozik egy oly társaság, kizárólag magyar befolyás alatt működő pénzintézet létesítése, amely az egyes telepeken képviselőket állítana fel és egyttal Amerika és Magyarország közötti fölöttébb kívánatos gazdasági érintkezésnek szerve is lehetne. Meg kell könnyíteni azonkívül a katonai jelentkezést, amelynek nehézségei ma sok ezer jóhiszemű munkást katonaszökevénynek tesznek. Oly törvényre van szükség, amely bizonyos cautékkal mellett megengedi, hogy a kivándorlók katonai szolgálataikat, illetve gyakorlati munkájukat később, vagy soron kívül szolgálhassák le.

A kivándorlók legnagyobb része mezőgazdasági munkás, tehát azokat a bajokat kell legelőször orvosolni, amelyek a mezőgazdasági munkást kivándorlásra viszik. Legnagyobb baj ma az év egy részének kényzseretelensége, amelyet csak magasabb gazdasági kultúrával lehetne csökkenteni. Ennek első feltétele a szakértelem, a legnagyobb sulyt tehát a gazdasági iskolák felállítására fordítjuk. A mezőgazdasági politika keretébe tartozik továbbá a parcellázás szabályozása. Bár a földdel való magánspekuláció mindenképpen káros, a parcellázást egészen állami feladattá tenni még sem lehet. Kívánatos tehát, hogy az államnak a kezdeményezésén kívül ellenőrzési joga és irányító hatása érvényesüljön, de a földet vásárló kishirtokossal szemben erre a célra alakult és kellő bizossítékot szolgáltató pénzintézet jelentkezők, amely mindazon birtokparcellázásokat közvetítse, amelyek megfelelnek a közérdekből megállapítandó feltételeknek. A közérdek pedig nem lehet más, mint az, hogy a birtokba jutó parcellatulajdonosoknak előreláthatólag adva legyenek a gazdasági boldogulás előfeltételei. Kívánatos, hogy a kiszemelt pénzintézet által lebonyolításra elfogadott parcellázási tervezet felől az Amerikában élő magyarok megfelelő szervezeten útján értesüljenek.

A természet egyoldalúságán hazánkban okvetlenül segíteni kell. A köztudatba kell átvenni, hogy az eredményes ipari tevékenységnek nemcsak közzgazdasági, hanem nagyfontosságú társadalmi és politikai jelentősége is van és hogy ennek rendeltetése közé tartozik a szorosan vett iparban kívül a mezőgazdasági és egyéb termelés színvonalának az emelése. Ennek a termelő osztályok közötti viszállyítás által való megakadályozása tehát igen káros. A munkások megérthetéseinek könnyítése mintegy elsőrendű fontosságú bir. Az eddigi szociális politikai törvények természetesen kiegészítendők. Nevezetesen a munkások rokkantsági és agkori biztosításának ügye mielőbb országosan rendezendő.

Végül a kivándorlás adminisztrációját kell szervezni és lehetőleg tökéletesíteni. A kivándorlók szállításának

monopolizálása és az utirányi kényzser megszüntetendő, kivándorlási meghatalmazottak és mostani kirendeltségek eltörlendők. A kivándorlási közzgazgatást a helygymintiszteriumban kell összpontosítani, a határszéli állomásokon pedig állami kirendeltségeket kell felállítani. Szükséges egy kezdeményező és minden tekintetben véleményadó kivándorlási tanács szervezése, amelynek lehető nagyszámú kivándorlási tudósított álljanak rendelkezésére. A kivándorlási tanács feladatait, nevezetesen azokat, melyek a kivándorlók rovására történnek, az eddiginél szigorúbban kell megkövetelni.

EGY ASSZONY TRAGÉDIÁJA.

Öngyilkosságba kergeti a betegség.

Márczius 24-iki kelettel írják hazulról:

Egy fővárosszerte ismert és előkelő uriaszony borzalmas módon vetett véget életének tegnap reggel. Az öngyilkos uriaszony özvegy **Dietrich Emilné**, született Baumgartner Florentina, aki a Csengery-utca 48. számú házban lakott a fiával, Dietrich Emil Lőkörgrárossal, császári és királyi asztalnokkál és annak családjával. A szó szoros értelmében összevagdalta magát a szerencsétlen asszony; ollókkal és készekkel addig vagdalta a testét, amíg teljesen elvérzett. Amire észrevették a véres drámát, özvegy Dietrichné már belehalt sebeibe.

A Dietrich-család a Csengery-utca 48. számú ház egész második emeletét lakja. Özvegy Dietrich Emilné már hosszú idő óta szenvedett ideges gyomorbetegséget. Napról-napra rosszabbodott az állapota és hiába kezeltette magát a leghíresebb orvosokkal, betegsége nem akart jobbra fordulni. Az öregasszonyt utóbb már valóságos buskomorra tette a kínzó betegség; hozzátartozói igyekeztek őt vigasztalni, de ő tisztában volt azzal, hogy gyógyíthatatlan. Házirosva, dr. Hertizka Károly két hónappal ezelőtt konstatálta a buskomorság jeleit. Feltő gondtal ápolta a családot a boldogtalan asszonyt, aki egyetlen szóval sem árulta el, hogy milyen sötét szándék gondolatával foglalkozik és úgy tett, mintha beletörődné sorsába és békétürrel viselné szenvedéseit.

Szombaton este ifjabbik Dietrich Emil és a felesége hangversenyre mentek. Mielőtt távoztak volna hazulról, az öreg asszony így szólt hozzájuk: — Korán fekszem le, hagyjatok pihenni vasárnap reggel. Alig aludtam napok óta. Azt hiszem, nyugodtan fogom a mai éjszakát eltölteni.

A házaspár megnyugodott a rendelkezésben és gyamu nélkül távoztak el hazulról. Özvegy Dietrichné, amikor magára maradt, rögtön visszavonult lakosztályába. Előbb azonban meghagyta a szobaleányt is, hogy ne zavarja másnap reggel álmában. Vasárnap délelőtt dr. Hertizka Károly megjelent Dietrichnéknél és kereste a beteget. A szobaleány azt mondta neki, hogy még alszik és nem szabad háborgatni. Az orvos azonban gyanusnak találta a dolgot. Előbb zörgött a beteg szobájának ajtaján, aztán felkereste Dietrich Emil és közölte vele bal-sejtelmeit.

A fiatal Dietrich dörömbölni kezdett s amikor választ nem kapott, bezúgta az ajtót. A szoba üres volt; innen egy másik ajtó vezetett a szomszéd szobába. Ez is be volt zárva. Az ajtó kilincsére egy darab papírlap volt felakasztva, rajta a következő sorok álltak:

Emil és Alice ne jöjjenek be. Nagyon kérem, hogy csak dr. Hertizka látogasson meg. Háls köszönet, kedves barátom, vigasztalja meg szerencsétlen gyermekeimet.

Ez a rövid pár sor egyszerre felfedezett mindent. Az özvegy veje és orvosa ezt az ajtót is be akarták zúzni, de hiába volt minden erőlködésük, az ajtó nem engedett az erős nyomásnak. Rendőrt hívtak hát, aki észrevette, hogy a házszobának a lakás zárt folyosójáról ablaka van. A rendőr kardjával bezúgta az ablakot, bemászott rajta és belülről kinyitotta az ajtót.

Rettenetes látvány tárult a belépők elé a házszobában. Özvegy Dietrichné a szoba közepén fektett egy perzsa szőnyegen. Fehér hálókötösét pirosra festette a sebéből kiömlő vér. A szerencsétlen életunt teste valóságos össze volt vagdalva. Körülötte véres kések, ollók heverték a földön.

Nyomban értesítették a borzalmas esetről a rendőrséget, ahonnan a központi ügyelet tisztviselő és a rendőr-

orvos mentek ki a helyszínére. A helyszíni vizsgálat megállapította, hogy az öngyilkosság két ollóval, egy nagy késsel és egy igen éles fent tyukszemvágóval követkét el. Konstatálta a rendőrorvos, hogy az öngyilkosság még szombaton éjszaka, tehát akkor történt, amikor az öreg asszony hozzátartozói mély álomba voltak merülve. A halotton kilenc sebet találtak. Jobb- és balkezen három-három, a ballában egy vágás, a hasán egy mély késszurás, a nyakán pedig egy olyan vágás, hogy a nyakcsigolyát is keersztültszette.

A rendőrorvos maga jelentette ki, hogy hasonló öngyilkosságot még sohasem látott. Széületes gyorsasággal kellett Dietrichnének dolgoznia, hogy kilenc hatalmas sebet ejthessen magán. A szerencsétlen asszony nem halt meg nyomban. Hosszabb ideig, órákig szenvedett, mert arcának eltorzult kifejezéséből hosszú haláltusára lehet következtetni.

Késztelen, hogy végzetes tettét előre megfontolt szándékkal követte el Dietrichné. Ezt bizonyítja nemcsak az ajtóra kifüggesztett pár bucsúor, de az a körülmény is, hogy előre kikészítette azt a ruháját is, amelyben el akarta magát temettetni. A szobában egy esomagot találtak, amelyben a férje arcképe és egy fekete selyemruha volt. A ruhára egy névjegy volt kitéve ezzel a végrendelekessélel:

Isten nevében! Utolsó akaratom!
 Minden, ami enyém volt, ingatlan, sorsjegy, készpénz, egyetlen fiamé, Emilé, akit mindenekelőtt szeretek. Ékszer, ezüst, fehérnemű, butor, ruha Alice menyemé, akit szívből szerettem. Halotti ruhám az üveges szekrényben van. Adjátok rám a taft-ruhám. Férjem arcképét te-

messétek el velem. Temetésem egyszerű legyen. Gyermekeim nagy szeretetét köszönöm. Ez volt mindenem az életben. Maradjanak tovább is becsületben, boldogságban, szeretetben.

Öcc, Dietrich Emilné, Florentina.
 Gondoskodj még a végrendelet a eseléséről és a maga rendeli meg egy temetkezési vállalatnál a temetést is. A rendőrség a véres ollókat és késeket lefoglalta és a halottat a törvényszéki orvostani intézetbe szállította. Az öngyilkos gyomorrákbán szenvedett és valahogyan megduhdhatta gyógyíthatatlan baját. Ugy látszik, ez vitte rá végzetes tettére.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Himmler Márton, New York. „Nyilatkozat”-át vetjük. Mielőtt az közlőből volna, személyesen kell látnunk önt. Szíveskedjék tehát elfáradni az irodánkba.

Csaba, New York. Bár bennünket magasztal az egyik, levelének mégsem szeríthatunk helyet. Magánügyeit intézze el személyesen, azok nem érdekelnek bennünket és még kevésbé érdeklük olvasóközönségünket.

Bákor Istrán, East Glastonbury. Szíves soraiért fogadjuk öszinte köszönetünket. Az előfizetési díjat a lap jövő számában fogjuk nyugtázni.

Rankini olvasóinkhoz. Mindazon rankini olvasóink, akik az utóbbi időkben fizettek el a *Bevándorló*-ra, szíveskedjenek nyugtáikat pittsburgi irodánkba beküldeni. Cím: **Mr. Julius Zuamcnik, 2307 Forbes street, Pittsburg, Pa.**

SOK ARANY ÉS EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE.

Külföldességek: 48-as Lőkör hazafias ital, Góggyocognac, Barackocognac, Barackocognac, Barackocognac, Port-Artur Keseri Gyomorerősítő Lőkör, Alföldi Tearm, Alföldi Fehérkeresztes Sósorszesz.

A „RADIAL ELIXIR”-T

kizárólag az **ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG** KECSKEMÉTEN gyártja.

Hazánlati utasítás az eddig páratlanul álló és a maga nemében korszakalkotó kecskeméti „Radial Elixir” gyomorerősítő itkórhöz, mely csakis a legjobb gyógyítványok pártától, melyek nem rendes emésztése által keletkeznek. Miatán a legtöbb betegség a gyomor nem rendes állapotban való tartása, vagyis az emésztéshez szükséges gyomorsavaknak kellő mennyiségben való fejlődését kell előmozdítani, ezt teszi a „Radial Elixir” és ezáltal megóvja azt, ki naponta reggel és este 1-1 pohárral iszik, hogy soha, sem gyomorgörcsöt, hascsikarást, székrekedést, gyomornyomást nem fog érezni.

A „Radial Elixir” 1 és 6 tá van forgalomban és máris a legkedveltebb keserűk egyiké, mert nemcsak gyógyhatású, hanem mint étvágygerjesztő, emésztést gyorít és gyomorajtó gyógyító különlegesség páratlanul áll és ilyen összetételű itvekből más gyár nem állít elő.

A „Radial Elixir” üvegformája is egyike a legsikerültebbeknek és csakis akkor valódi, ha az üvegre magára Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság Kecskeméten „Radial Elixir” van beégetve és eredeti kupakkal, valamint következő nyakszalaggal van lezárva. „Radial Elixir”, gyógyítvány és növények gőzlepelárlása utján készült. Egészségi szempontból különösen ajánlható.

Kérem szíves próbárendelését és vagyok

Hazafias tisztelettel
VIDDER EMIL,
44 AVENUE C, NEW YORK

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓJEGY- ÉS KÖZJEGYZŐI IRODA.

A PENNSYLVANIA VASÚTTÁRSULAT EGYEDÜLI MAGYAR FÜGÖGNÖKSÉGE
1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA. **207 SIXTH AVENUE, HOMESTEAD, PA.**

KÜLDÖNK pénzt az ó-házába gyorsan és biztosan; a legelőrebb időn belül kézbesítjük a pénz kintjait igazoló eredeti postai feladó-vevnyit. **VESZÜNK** és **ELADUNK** külföldi pénzeket, Pennsylvánia állam bankházaiknak nagy részét mi látjuk el hazai pénzzel. Pénzeiket elfogadjuk megörös vett és fizetünk kamatot; kivanágra elhelyezük bármely hazai bankban, vagy a Magyar Királyi Postatakarékpénztárban és beszeressük az eredeti betétkönyveket.

ELADUNK HAJÓJEGYEKET bármely hajóra a hajótársulatok eredeti árán és nagy kiterjedésű összeköttetésünkön át gyorsan, mindenütt a helyi védelemben részesültek.

JOGI KATONAI, teleknyvi és hazai peres ügyekben szakértelemmel gyorsan és pontosan járunk el.

ELFOGADUNK betéteket a Duquesne Magyar-Amerikai Takaré- és Hitelársulat javára is.

The American Savings & Trust Co., Duquesne, Pa.

ALAPTÖKE ÉS FÜLÖSLEG \$175.000.00.

Állami ellenőrzés alatt álló takarékpénztár négyezerélezes betétszámlára, hol a magyarság kamatoztatás mellett a legbiztosabban őrizheti meg pénzét.

JACOB KLEIN

1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA.

MAGYAR FONOGRÁF ÜZLET

280 BOWERY, NEW YORK CITY.

Nagy és dus raktára a legjobb és legújabb éneklő gépeknél.

A LEGKIVÁLÓBB ÉS LEGVALTOZATOSABB MAGYAR DALOKKAL.

— Egy gép ára 3 dollár 50 centtől felfelé. — Magyar dalok darabja 35 cent. — **MEGBIZHATÓ MAGYAR ÜZLET.** — Magyar levelekre magyarul válaszolnak.

ENTERPRISE LIGHT CO.,
 280 BOWERY, — NEW YORK CITY.

A KILENCZVENKILENCZES SZÁMU SZOBA.

... BÜNYGYI REGÉNY. ...

Irta: Griffiths Arthur.

[Hatodik folytatás.]

Csak akkor vettem észre, a kést közlekedésről megvizsgálva, hogy a pengén, a fogantyú közelében bizonyos szavak voltak bevéve. Alkalmassint a készítőnek neve és lakcíme, vagy pedig, [szíven megdobbant a gondolatra] annak az embernek a neve, akinek a kés tulajdonát képezte.

Vajjon hát melyiké? Mind a kettő. A nyelén a szokásos helyen a következő szavak voltak olvashatók:

„Nemédion J. Albacete.“ Ez a készítő neve. De mi lehet a másik, magába a pengébe, de sokkal durvábban vésett név?

„Xavier de Yriarte.“ A meggyilkolt ember állítólagos neve tehát, minden logika szerint álnév volt. Saját kését lopták el tőle, kapták fel, vagy ki tudná megmondani, miként kerítették hatalmukba, hogy saját élete ellen fordulva, vérebe mártásák.

Ez a felfedezés nagy és lényeges nyereség volt a vizsgálat vezetésére nézve. A meggyilkolt ember kiléte felől most már semmi kétség se lehet többé, valamint az is teljesen bebizonyított tény és világos, hogy a kés és a '99-es között okvetlen összefüggés van.

Amint ugy össze-vissza forgattam, egészen belemélyedve a borzalmas gyilkos szerszám csodálatába, — meglepett a kés nyelének különös alakzata. Őt hüvelyk hosszúságúvá egészen lapos volt, aztán egyszerre hengerded alakú lett, míg végre felkunkorodott hegyes alakzatban; nyelének vége oly vékony volt, mint a kis ujjam hegye és úgy vettem észre, hogy a csusáról hiányzott valami, s egészen be lehetett látni üres hüvelykébe.

— Innen le kellett esni valaminek, vagy talán csak egy karika hiányzik róla?

Csaknem oly gyorsasággal, mint a minővel a gondolat átváltani agyamon, előkerestem a mellényzsebemből a kis rézgyűrűt és ráilleszteni próbáltam a kés végére. Tökéletesen odaillt, arabeszk csifrázatai egészen összehangzóak voltak a nyél többi részével. Kétségtelen, hogy onnan esett le és hogy a késnek kiegészítő része.

Alig vártam, hogy közölhessem leírtam a rendőrséggel. Joga van megkövetelni, hogy pontosan értesüljön felfedezéséről, hogy belébe levonhassa a csalhatatlan következtetéseket. Tudván azt, hogy sem Smart, sem Hasnip aznap reggel nem jön a fogadóba, egyenesen én mentem el őket felkeresni a rendőrségre.

Smart számos bocsánatkéréssel üzent ki, hogy felőráig nem fogadhat, mert a felügyelő-biztosítgatva elfoglalva, de talán nem lesz terhenre a várakozás. Míg ott vártam a külső irodában, belépett Hasnip, szokásos érzékletlen, közönyös, önelégültségtől sugárzó arcával.

— Van valaki a főnöknel? — kérdezte hűvel, aztán megpillantva engem, hozzám fordult.

— Ah, mr. Leslie: örülök, hogy látom. Talán hírei vannak, mint nekem? Jöjjön be velem, mr. Smart, majd elmondom az enyimeket mindketőtöknek.

Olyannyira el volt ragadtatva felfedezési áttal, hogy még irántam való nehezítést is teljesen feledni látszott.

— Nos, Hasnip, — szólt meg Smart, miután belépve köszöntöttük egymást, ön jókedvűnek látszik. — Nagy újságot hozok, sir, kinyomoztam a hajtűt.

— Lehetetlen! — kiáltottunk fel mind a ketten egyszerre és bár kétkedtem, bevallom, szívem mégis dobogott, mikor a felkiáltás belőlem kitört.

— Kinyomoztam elvitatáhatatlanul. Megfogadtam tanácsát, sir, bejártam minden ékszerész a városban, megkérdezve őket, vajjon valamikor nem láttak-e valamelyikük a tűhöz hasonlót? — Nos és látták?

— A Linklow és Strey cég állítása szerint ez a tű az ő kezükön is megfordult. Linklow meg is esküszik rá, ha kell.

— Emlékszik-e, mikor és hogyan? — Tökéletesen; még annak a kitérére is megesküszik, ha kell, ki a tűt boltjába vitte, s az abban megtárgult követ újra foglaltatta.

— Nos, ki volt az?

— Linklow nem tudta a nevet, de tökéletesen leírta az illetőt és hogy nekem szíveséget tegyen, eljött a Grand Hotelba, hol teljes határozottsággal rámutatott az illető nőre.

— Ah, tehát nő volt? — Természetesen. Senki más, mint Bertram Klára kisasszony, — szólt Hasnip, diadalmaskodva fordulva felém.

— Ez a bizonyíték döntő — felelt Smart. — Én tagadom, — szóltam ellene. — Meglehet, hogy a hajtű egykori tulajdonosnője megállapítható. De ez még nem bizonyítja azt, hogy a tű azóta mindig a kisasszony tulajdonában volt.

— Legkézzelfoghatóbb következtetés azonban az, hogy senki más nem vesztette el a tűt a '99-esben, azért nem lehet gyanusítani, vagy éppen gyilkossággal vádolni. Például nekem sokkal erősebb bizonyítékom van ennél, egy másik egyéniség ellen.

— Bizonyítéka van? Mióta? — kiáltott fel mind a két rendőrhivataltok egyszerre, csaknem lelkesedve.

Feleslegesnek tartanám itt ismételnit mindazt, mit Fawcett kapitány ellen felfedeztem, mert nem akarom az olvasót ismétlésekkel fárasztani.

Elbeszéltem nekik mindazt, amit hallottam, emlékeztettem őket Fawcett viselkedésére, és különösen fősnylt tettem nagy zavarára, mikor a kis rézkarikát megmutattam neki, elmondva egyszerűen a véres kés felfedezését és annak világos összefüggését, is a kis karikával.

Különvéve a tények közül egyetlen egy sem elégséges arra, hogy vádra alapult szolgáljon Fawcett ellen, — szólt Smart; hanem összegyűjtve, különösen ez embernek a vizsgálat ténvura vezetésére irányított magavégele, a pinceszér tanuskodása a civakodást illetőleg, Sarsfieldné szemrehányásai, mind, megengedem, hogy egészen vége nagyon komoly látszattal bír.

— Minden esetre igen-igen komolyan van Fawcett ez ügyben behonyolva, amíg kielégítő magyarázatot nem ad elő saját menteségül — tette utána Hasnip. — Belehonyolva természetesen másokkal együtt, mert nem hiszem, hogy csak egyedül állana ebben a dologban.

— Miért ragaszkodik ön úgy ehhez az állításához?

— Az nagyon természetes, hogy mások is részesek a büntény végrehajtásában, ha csak nem biztosíthat ön arról, hogy Fawcett kapitány hajtűket visel.

— Ismétlem önnek, nem következik, hogy a hajtű okvetlen összefüggésben legyen a gyilkossal.

— Azt nem tagadom, sőt megengedem azt is, hogy véleményem megvan ingatva és most már valóban szinte nem szívesen teszem meg, mit ide jöve, teljesen el voltam határozva cselekedni.

— És az? — kérdeztem. — Hogy Bertram kisasszony elleni elfogatási parancsot kérjek.

— Ön bizonyosan nem mérészelne oly vételekre menni, ily csekély s nagyon is ingadozó alapu gyamu alapján?

— Nem hiszem, hogy a helyesai törvényszék oly alaptalannak tartsa azt, — felelt Hasnip.

— Szörnyű erőszakoskodás volna az a törvényszék részéről: ha ily intézkedéseket helyeselne, vagy elrendelne.

— E pillanatban meglehet. Ezt a nyulat megkíméljük a legközelebbi vadászatiig, azalatt pedig üzőbe vesszük, vagy éppen meg is löjjük azt a vadat, melyet ön riasztott fel.

— Igen, — szólt Smart, minden esetre figyelemmel kell kísérnünk Fawcett kapitányt: ki kell kutatnunk, mit művelt a gyilkosságot megelőző napon és hogy vajjan nem volt-e még más valaki is szemtanuja a meggyilkolt emberrel folyt civakodásnak, melyt végre is, ez a körülmény még most sincs megerősítve.

— Azt is ki kell tudnunk — szóltam én közbe — vajjon érintkezett-e már előbb is a meggyilkoltal. Szerencsére most már ismerjük a meggyilkolt egész nevét, és így nyerhetünk felőle némi hiteles felvilágosítást is.

— Igaza van, — felelt Smart. Azonnal küldök valakit Londonba, hogy kérdőszökődjék utána a spanyol követ-ségnél, vagy konzulátusnál. Hogyan is nevezte őt?

— Xavier de Yriarte meglehetősen különös és nem közönséges név arra, hogy feltűnjék, tehát könnyen kinyomozható lesz.

— Én pedig Fawcett kapitánynak szentelen magamat, — jegyezte meg Hasnip. — Hát ön mit vállal magára, mr. Leslie? Szemmel tartja tán a hölgyeket? Az inkább az ön hatáskörébe vág. Ön társalgásba ereszkedik velük — és e közben kikémlelheti őket.

— Hiszen még alig ismerem őket — ellenkeztem, félve, hogy nem menekülhetek a méltatlan szerep elől.

— Ön igen érdeklődni látszott tegnap a leány iránt, — felelt ravaszul Hasnip — s ő viszont nagy hállára érezheti magát kötelezve, hogy jóbarátként kelt védelmére. Amellett... ki tudja? Ön még nagy segítségükre is lehet e szerep által, nem is említve, hogy a törvény érdekében működik.

— Megígérik önök, hogy semmiféle lépést nem fognak ellene tenni, mielőtt engemet cleve értesítenék? — kérdeztem végre, feltételeket kívánva szabni.

— Igen, igen, — felelt Smart. Semmit sem szabad elhírtelenkedni; e tekintetben számíthat reám. — Csak hogy ön is tartozik követni tanácsainkat, — valamint teljesíteni saját kötelességét!...

E szavak után távoztunk.

VII.

Sarsfieldék.

Aznap reggel, visszatérve a fogadóba, nem volt alkalmam a hölgyekkel beszélni. A reggelizés ideje, a mikor a vendégek rendszeren össze szoktak gyülekezni, elmulván, mindnyájan újra szétszórtak, hogy kiki saját foglalkozása után lásson.

Bytheseában a vendégek a fürdőhelyeken divó rendszer életmódot követtek. Délután fürdés, utána a reggelizés idejéig kószálás a sétányon, a járkálás után egy-két órai pihenés a szobában, míg végre a délutáni időben többekéveshbb felelőzőmáza, az egész közönség kimegy sétálni, zenét hallgatni, vagy kocsikázni.

A rendőrség kívánsága daczára éppen nem volt szándékom egyszerre meghonni Sarsfielddét és nővérét, de mintha csak a sors akarta volna, véletlenül a sétaterén találkoztam Bertram kisasszonnyal és pedig magánosan.

Elhaladva egymás mellett, pusztán közönséges udvariassági cselekedet volt kalapomam megemelnie előtte, azonban nem állhattam meg, hogy pár szókásos illedelmes szót is ne váltsak vele, mire ő üdvözlésemet hálás, bár félénk meghajlással és mélyen elpirulva viszonozta.

— Remélem, nem éri ön magát rosszul a tegnapi események miatt? Nagyon sajnálom, hogy olyasmiiben kellett résztvennem, mi önre nézve annyira kellemetlen volt.

— Oh, kérem, ne említse azt s ne beszéljen róla többé soha. Gyöngösgéből összerogytam; de hát ama rettenetes reggel óta a legesekélyebb ijedtségtől görcsöket kapok.

— De borzasztó eset is volt az, nemde? Szegény ember! mily módon lefethalált!

— Oh, kérem, esedezem, ne beszéljen arról! Egy világot, az egész világot szívesen odaadnám mindnyájunk, de különösen a szegény ember érdekében, ha e gyilkosság nem történt volna meg.

— Talán ismerte? Nem tudtam ellentálni e kérdésnek. — Én? Oh, én istenem! dehogya! Miből gondolja azt?

— Mit felelhettem? Talán a '99-es szobába szándékolat alattomos látogatására s annak utókövetkezésményeire emlékeztessem, vagy pedig bevalljam neki, hogy megtaláltam a hajtűnek társát az ő saját szobájában?

— Sejttem, hogy miért haboz. De ön igaztalan, s viselkedését félremagyarázza. Oly könnyen kimagyarázható lesz az egykor, habár most nem is. Kérem, ne is kérdezzen... most ne! Könyörgöm, egyetlen szót se erről többet. Nézzé, ott van nővérem, hozzá kell mennem, engem keres.

Mrs. Sarsfield némes egyedül, vele van az ön barátja, Fawcett kapitány. — Az én barátom!

Lehetetlenség volt félremagyarázni a büszke megvetést, melyvel e kitéltel mételte.

— Nem igen látszik valami nagyon magasán állani az ön kegyeiben, miss Bertram.

— Boesásoson meg, ha ezt a méltatlan jelzőt használtam, de miután oly sokat van az önök körében, nem képzeltettem mást, mint azt, hogy jóbarát.

— Ó régi barátja nővéremnek. Évekkel ezelőtt találkoztak Spanyolországban.

— Spanyolországban? — Abban semmi különös dolog nincs. Nővérem spanyol nő, nem tudta ön azi?

— Honnan tudhatram? Hacsak nem külsőjeből. Az ő szépsége egészen spanyol jellegű, épp úgy, mint az öné is.

— Én pedig csak félspanyol vagyok, — felelt miss Bertram, figyelmen kívül hagyva a lököt. — Anyám kétszer ment férjhez, második férje, az én atyám, angol volt.

— Ön tehát e szerint csak mostoha testvére mrs. Sarsfieldnek?

— Igen, és teljes tíz év különbség van közöttük.

— És sok időt töltött Spanyolországban?

— Én? Oh, sohasem voltam ott. Anna el szokott utazni rokonaink látogatására Cadizba, Gibraltárba; de én sohasem megyek vele. Ó ott is ment férjhez, amint talán tudja.

— Oh, igazán? — válaszoltam szórakozottan, alig tudva mit beszéltek.

Milyen spanyolos dolgokkal és furcsa körülményekkel van kapcsolatban ez a gyilkosság? — gondoltam.

Az áldozat minden valószínűség szerint spanyol, a használt gyilk spanyol kés, a gyanusított egyének is mind spanyolok, vagy legalább is valami módon a multban, vagy jelenben összeköttetésben állottak Spanyolországgal.

— Sarsfield spanyol kereskedő volt, — folytatta Bertram kisasszony, a természetes és bizalmasodó leányka folyékonyágával.

E pillanatban ugy éreztem, hogy a legmegátalkodottabb gonoszság lenne őt bármi tekintetben is összefüggésbe hozni a büntényvel. S bármily terhelőnek látszanak is a tények, meg voltam győződve, hogy látogatásainak, nemcsak annak, melyen mi őt rajta kaptuk, hanem annak is, mely alkalommal a hajtűt, amely árulójává lett, elvesztette, valami más indokának kellett lenni, mi az egész rejtélyt kiderítheti. Nem voltam képes rosszat feltételezni a kedves, bájos teremtes felől, s inkább voltam hajlandó az egész terhelő gyannokokat olyanoknak tartani, melyeket Bertram kisasszony biztosan bármikor elháríthat magáról, ha akarja.

— Némi megnyugvást találtam a gondolatban és a rövid szünet után, melyet e kis emlékedésem igényelt, szépen visszaveztettem a farsalgást arra a pontra, ahol elhagytuk.

— Ön azt mondja, spanyol kereskedő volt?

— Spanyol, vagy még pontosabban cubai. Sarsfieldnek főüzlete Havannában volt, hanem volt egy kereskedelmi telepe Cadixban is, hová gyakran eljárt s ott találkozott először Annával.

— Ott találkozott Fawcett kapitánnyal is? — Ugy hiszem, igen, de arról sohasem értesültem határozottan. De nézze csak, nővérem szólít s így rögtön hozzá kell sietnem. Oly félenken mondta ezt, mintha megjövedt volna Sarsfieldnél. — Engedje, hogy elkísérjem, — szóltam. — Egy szót se neki, kérem... a... hiszen ön tudja... a hajtűről.

KAIL G. ÁRPÁD
BANK ÉS HAJÓEGYÜZLETE
— Alapított 1890-ben. —
Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.
UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

THE RONAY CO.,
1310 FIFTH AVENUE,
PITTSBURG, PA.
ajánlja honfitársai szíves támogatásába pompásan berendezett üzletét, amelyben importált áruk a legjobb minőségben, kitűnő olvasmányok, remek kiállítás és minden vallásfelekezethek számára írt imádságos könyvek, irrodaszerek, íróeszközök, jófajta hazai dohány és szivarok, arany és ezüst ékszer, valódi takték és selmezz papírok, száraz, szeptid papírok, liptói turó, tiszajauki bajuszpedró, stb. a legújanyosabb árban kaphatók.

KRAJNYÁK JÁNOS
Cleveland, O. 2755 East 79th street
alatti legmodernebb berendezett szalonját ajánlja honfitársai pártfogásába. Kitűnő whiskey, törköly, nemkülönben mindig friss hordó és üveg sör, tisztes magyar borok, finom zamatu szivarok, biliárd, stb. állanak a közönség rendelkezésére.

MOLNÁR KÁROLY
Cleveland, O. 2747 E. 79. st. alatti legmodernebb berendezett szalonját ajánlja honfitársai pártfogásába. Pompásai pompásabb italok, tisztes magyar borok, kitűnő szivarok, biliárd, küllő, stb. állanak a közönség rendelkezésére.

KÉPVISELŐINK.
A „Bevándorló“ a következő urak képviselői a következő helyeken olykép, hogy előfizetési díjakat felelőnek és nevükben nyugtázzanak.
MAKRAY JENŐ ur.....South River, N. J.
VERES JÁNOS ur.....Trenton, N. J.
JUHASZ ISTVAN ur.....Poughkeepsie, N. Y.
TORHÁN JÁNOS ur.....Yonkers, N. Y.
GÉTSY JÁNOS ur.....Torrington, Conn.
HIZSNYAY JÁNOS ur.....Danbury, Conn.
STENTZEL RICHARD ur.....Philadelphia, Pa.
POTMESIL ISTVAN ur.....South Bethlehem, Pa.
SAMU GYÖRGY ur.....South Sharon, Pa.
TINEREAN VICTOR ur.....Youngtown, O.
BICZÓ FERENCZ ur.....South Bend, Ind.

HA BAJBA JUTOTT, FORDULJON NAAR MANFRED
békébrőhoz,
1E. STATE STREET, TRENTON, N. J.,
aki tanácsosai, segítségel látja el.
MAGYAR, NEM T. TÓT, LENGVEL stb.
TOLMACS MINDIG KÉZNÉL.

A NAP
A magyar újságírás szakszervezete, Magyarország legfiatalabb és legterjedtebb napilapja.
Felelős szerkesztője: Braun Sándor.
Politikai munkatársai: Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és dr. Kalmár Antal.
A NAP a 48-as ezermény leghebb katonája s a 67-es politika legterjedtebb hírlapja.
A NAP nemcsak a legkittűnőbb lap, de a LEGOLCSÓBB is.
Előfizetés Amerika területére egész évre \$5.—
Féltévre \$2.50
Negyedévre \$1.25
Mutatványzámokat közzéggel küldi.
A NAP kiadóhivatala:
Budapest, VIII. ker., Rókk Sellaud-u. 9. sz.

RIZSAK JÁNOS
passaicai pénzküldő budapesti irodája
IV., Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSAK MIHALY.

KÖZKIVÁNATRA! KÖZKIVÁNATRA!
MEGHÍVÓ
A RANKINI ELSŐ MAGYAR MÜKEDVELŐ ÉS ÖNKÉPZŐKÖR
április hó 20-án, *husvét hétfőjén* táncestélyvel egybekötött
M Ü K E D V E L Ő I E L Ő A D Á S T
tart a rankini Schwartz-féle díszes és új Hall-ban, mely alkalommal
szinre kerül:
A CZIGÁNY
eredeti népszimű.
Irta: *Szigligeti Ede*. Rendező: *Bukorov Dusán*. Sógó: *Vizvári József*.
Ugy a helybeli, mint a vidéki magyarságot tisztelettel meghívja
A RENDEZŐSÉG.
— Ételekről és italokról gondoskodva van. —
BELÉPTI DIJ 50 és 25 CENT. KEZDETE ESTE 8 ÓRAKOR.

RIZSAK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ
MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS VÁLTÓINTÉZETE
127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.
PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajóársulatok meghatalmazott képviselője.
Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállíthatnak és konzulátusilag hitelesíthetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontosssággal járok el.
Reám bizott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el.
Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz.
Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.
FIÓKÜZLETEK:
ALPHA, N. J. PHILLIPSBURG, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

—Számíthat díszkrézőmra, miss Bertram, jelenleg úgy, mint mindenkor — tettem utána bizonyos nyomatékossággal.

—Nagyon köszönöm. Ön oly jó s oly szíves, azt látom. Ki tudja, egykor talán...

—Hol voltál oly sokáig, Klára? — szakította félbe beszédét Sarsfieldné, csipős, csaknem boszusan indulatos hangja. — Ki az...? s azzal szinte illetlen vizsgálódással bántott rám a helyett, hogy mondatát befejezné.

—Szerencsés voltam csekély szolgálót tehetni Bertram kisasszonynak tegnap — szólott közbe, kalapot megemelve. — Mi ugyaneget fogadóban lakunk.

—Hogyan? Nem ismeri ön mr. Leslie-t? — kiáltott Fawcett, ki szorosán mellém állott. — Összeköttetésben van a bythesai rendőrséggel.

Fawcett kapitányhoz fordultam azzal a szándékkal, hogy öt számadásra vonjam, meglehetősen ellem mondtam: —Önök nincs joga az ily állításhoz, mert az teljesen alaptalan.

—Igazán? Ez már a detektíveknek rendes szokása, önk mindig titkolják s nem akarnak felismertetni.

Ez ember arczátlanúsága, hogy illyemivel mer vádolni, még nagyobb undorral s ellenszenvvel töltött el iránta és sóvárgva lestem az időt, mikor majd leléleazza, egész gonoszsága kiderül!

—Detektív? — mondta Sarsfieldné, s modora teljesen átváltozott irántam. Illetlen megszólítását vésetében felváltotta az izgatott, nyugtalankodó, csaknem csuszó, mászó udvariaskodás!

—Egy rendőrkém! Milyen érdekes! Talán most is valami nagyszerű dolog kiderítésére vállalkozott?

Ezt Sarsfieldné teljes elfogultsággal akarta mondani, de hangja úgy reszkedett, hogy meggyőzött arról, mily nagy fontosságot tulajdonít a feleletnek.

Fawcett kapitány válasza helyett. —Pérsze. Ó most a gyil... a 99-es ügyével foglalkozik, — szólott kétségtelenül a hölgyek idegei iránti tekintetből, enyhítve ellharapott erős kifejezést.

A gyilkosságnak ez a hidegvérű, érzéketlen felemeltése a legszörnyűbb fokozta megbotránkosomást, úgy hogy életem árára se lettem volna képes megállni, hogy egy vágást ne adjak neki.

—Igen, a 99-es ügyével; és már majdnem biztosak vagyunk, hogy felefelezzük a büntény elkövetőjét.

Ezt mondva, merően a szemé közé néztem.

[Folytatása következik.]

MAGYAR BAKÁK BÉCSBEN.

Felholtra verik őket kaszárnyában.

Budapestről írják: Magyar bakák kínzása, megalázása nem új és nem meglepő dolog. Hozzászokotatott bennünket a spanyol etikett és spanyol szoritócsizmákkal dolgozó osztrák militarizmus. De amirol most panaszkodnak a szerencsétlen magyar fiúk, ami miatt majd fel egy bécsi kaszárnya népe, az olyan gyalázatos és felháborító, hogy alkotmányos országban forradalomba kellene kergetnie a lelkeket. Sárga-feketesínóros nadrágba kényszerített véreinket cudarul, vad kegyetlenséggel üldözik, nyomorítják azok a katonatisztek, akik most gázsíjavitás címén polgárok ve-rejtekével üntözött aranyakért koldulnak. Fiainkat kipellengérezik, emberi méltóságunkban megrabolják őket, a fe-gyencnével is elvetemültebb gonosztevők móljára bíznak velük.

Borzasztó dolgok történek a mi kaszárnyánkban — jajdulnak fel a 19. kö-zös gyalogrezd magyar bakái. — Egy századost, aki harmadik éve szolgál itt Bécsben, a kapitány karddal meg-támadta és a csendes, jóviseletű legény-nek elvágta az arczát. A szerencsétlen fiúnak orrási sebe van, enni se tud a sze-gény, most a maródi-szobában fekszik. A kiképző-iskolában is rettentő dolgok folynak. A gyerekeket felholtra kíno-zák. A pofon mindennapi fenyték. A rémhírekre egy bakának fel is jött az apja, de elsimították a dolgot.

A szolgálat is nagyon nehéz, minden-ki panaszkodik, még a sarzsik is. Csuf-fá, koldussá, nyomorékká teszik az emb-ert. Ha egy napi szolgálat után agyon-fáradtan a kaszárnyába megyünk, nem engedik, hogy kipihenjük magunkat, azonnal ki kell rukkolni. Pedig ezt tilt-já egy hadügyminiszteri rendelet. Ugy bannak velünk, mint a kivert kuttyák-kal, bagázások vagyunk ebben a szomo-ru nagy városban.

Talán emlékezetében van még min-

Minden kishirdetés HUSZ szóig — 25 cent. — Minden további szó 2 cent. Kishirdetések előre fizetendők.

KIS HIRDETÉSEK

KISHIRDETÉSEKET elfogad a „Bevándorló“ minden ügynöke és a kiadóhivatal: 327 East 13 street, New York.

EGYHÁZI ERTESÍTÉS.

A new yorki 14-ik utczai ref. egyház felkése: Harsányi László. — Istentisztelet minden vasárnap délelőtt 11 órakor. Lelkészlak: 210 második Avenue.

KERESTETIK ügyes fiatal ember, aki tökéletesen bírja az angol nyelvet s így angol üzlet-felekkel érintkezni tud. Bővebbet a Bevándorló kiadóhivatalában.

GÉPIRÓGÓ, fiatal magyar hölgy, aki tökéletesen bírja a magyar, angol és német nyelvet, angol nyelven a gyorsírászatot is ért, New Yorkban alkalmazást keres. Szíves ajánlatok ekképp czimzendők: R. G. care of Bevándorló, 327 East 13 str., New York.

IRODAI munkákat, színdarabok kiszerepezését, rendezését, sugását; hírlapi dolgokat helyben és vidékre jutányos árban elvállalok, Bartha J. „Bevándorló“ 327 E. 13 street.

RANKINI I. MAGYAR MŰKEDVELŐ ÉS ÖNKÉPZŐKÖR.

— Alakult 1907. január hó 8-án. — Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Schwartz-féle Hallban. Elnök: Horváth János; alelnök: Bukorow Dusán; jegyző: Somovitz Sámuel; pénztárnok: Bukorow Dusán; pénzügyi titkár: Csapota Pál; vizalmi bizottság: Csseter Juliska k. a., Bodács Sámuel, Nagy Bertalan, Fias Istók, Penyös András; könyvtárnok: Kardos István.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET::: betegsegilyező osztályival.

(HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburg, Pa. — Alapították 1905-ben. — Igazgatósági gyűléseit tartja minden hónapban saját helyiségében: 433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa.

Elnök: Öhegyi János, t. elnök Király E. József, alelnök Henyei Béla, pénztárnok Barna György, b. s. osztály pénztárnoka Horváth János, lev. titkár Pethő Károly, p. u. titkár Szabó Miklós, főügyészek J. A. Metz és W. Clyde Grubbs, magyar ügyész és közjegyző Dobó István, orvos dr. Albert L. Király, ellenőrök Kovács Rudolf, Pogány Ferencz. Igazgatók Pittsburgban Osztróchny Mihály, Horváth János, Mesterházy Károly, Willockban Pogány Ferencz, Connellville és vidékén Rutssek Péter, Kollészár István, Trawesky és vidékén Krántz Kálmán, Fle. mingpark és Pittokban Kuruc Vendél és Adorján Lajos. Bruceton és vidékén Kánya Gábor, McKeesRockban Henyei Béla és Szabó Miklós, McKeesportban Kánya Gusztáv, Taugerben Lengyel János, Ambridgeben Szabó János, Irvinben Bukovinszki János, Coraopolisban Máté János. Dunkirben Simon József, New Brightonban Görös Kálmán. Duquesneban Gogolya András és Kolozi József, Coleyban (Castle Shannon) Báthory István, Leechburgban Soltész János, Rileyben Mitró János, Preston, Burdinen és vidékén Gécl Imre és Melleg József, Pricedalen Krajnyák András, Coal Bluff Shire Oakson Herspold István, Whitsetter Zolton Zsigmond, Coal-Center és vidékén Balogh János, Wickhavenben Gogolya István, Uniontown-Yorkon Rónay R. Mihály, W. Leisenringen Elek András, Uniontownban Matulay Zoltán, Lyndorán Dobó László.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O. A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összerátása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme. Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén. Aki a Szövetség tisztségéért akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz 305 CENTURY BUILDING, Cleveland, O.

„A HARANGOZÓ ÉTA.“

Felírtta érdekes regény a függetlenségi harc-zóból. Irta: Vértess Arnold. Ára harm-nincz cent, ami helyegekben is beki-ldhető a Bevándorló kiadóhivatalába: 327 East 13 street, New York.

denkinek, mily nagy garral hirdették Pitreich és Schönaich hadügyminiszte-rek a legénységgel való humánus bá-násmódot. Rövid idő alatt két rende-let is megjelent, amelyek szívére kötik a csapatparancsnokoknak, hogy a le-génységnek nemcsak testi bántalmazá-sa, de gyalázó szavakkal való megfeny-ítése is szigoruan tilos. Katonáknál minden felsőbb parancsot sziszzenés nélkül kell teljesíteni. Eppen az em-bereséges parancsnok ellen lázadhatnak fel talán a hadnagyok és a brutális ka-pitányok? Vagy csak a magyar fiúk-kal tesznek irgalmatlan kivételt? Ép-pen jókor! A bécsi almon heverésző függetlenségi kormányparttól akár ele-venen megsüthetk a magyar bakákat. Csak aztán lángra ne boruljon az or-szág!

KIADÓ LAKÁSOK.

LEGOLCSÓBB LAKÁSOK. 2, 3, 4 szobás világos lakások minden modern, kényelmes berendezéssel, olcsó házber mellett azonnal kiadók. IRO-DA: 511 EAST 78-ik UTCZA. [ápr. 17-ig.]

KITŰNŐ FARM, nagy terjedelemmel, erdő-vel, tóval, Connecticut államban előnyös felté-telek mellett bérbé adandó. Bővebb felvilá-gosítást ad Perényi Béla, 422 East 14 street, New York.

NYIREGYHÁZAI ASSZONYOK! LEÁNYOK!

Felkérjük mindazokat a hölgyeket, a kik Nyiregyházáról jöttek New York-ba, keressenek fel lehetőleg személyve-sen. Cím: Böka Juliska, férjezett Bus Józsefné 266 Ave. B., New York.

KERESEM Vágó Lajos sógoromat, aki legutóbb Ohio állambeli Daytonban dolgozott. Fontos családi ügyben szor-dolnék vele érintkezni. Értésítések küld-endők erre a címre: Szabó Boldizsár, P. O. Minersville, Pa.

MŰVELT URI EMBER minden melkészkandék nélkül, csakis farsalgás czéljából ugyancsak művelt urihölgy-gyel levelezésbe kívánna becsatlakozni. Szíves levelek így czimzendők: „Ne gondoljunk rosszat“, Bevándorló, 327 East 13 street, New York.

HUNFALVY HUGÓ

Hites ügyvéd és jogtanácsos, — közjegyzői hivatal. — Iroda a főpostával szemben. 231 BROADWAY New York City.

„HUNYADI HALL“

404 East 64 Street, New York, Ave. A. és I. Ave. közt. — Elsőrendű magyar bor és sörcsarnok. — MÓZER JÓZSEF, tulajdonos. Az uptowni magyarság legkedveltebb mul-tója. — Minden szombat este nagy zene és hangverseny.

YORKVILLEI MAGYAROKHOZ.

Tisztelettel értesítjük a New York Yorkville körületében lakó magyarok-kat, hogy SCHWABACH S. G. magyar bankár ur, akinek üzleti helyisége az első avenue 1431 száma alatt van, a Be-vándorló részére előfizetéseket és hírde-téseket felvev.

PÉCHY EMIL UR

New Yorkban és környékén képviseli a Bevándorlót. Előfizetési díjakat fel-vehet és nevünkben nyugtázhat. A Bevándorló kiadóhivatala.

Burdosgazdák, Figyelem!

Aki tisztességes módon tisztességes mellék keresetet akar, az írjon nekem. Epik, Box 1539, Pittsburg, Pa. Válaszdíjegyvet tessék küldeni.

MÓZER JÓZSEF

„KISFALUDY“ KÁVÉHAZA és ÉTTERME 53. utca sarkán. 964 I. Avenue, New York. Priss, jó magyaros ételek és italok minden időben kaphatók. — Két finom billiárd-asz-tal. — A felsővárosi magyarok legjobb szórá-kozási helye.

ANGOL TANÍTÁS LEVÉLLELEG.

Levélleleg tanítunk angolul Amerika minden részében. Tandíj havonta \$2. Angol-magyar iskola, fordítási iroda. MANDEL B. ERNŐ, egyet. hallgató. New York, N. Y., 61 Ave. A.

R. E. A. S. S. CO. LIMITED Rotterdam - New Yorki Vonal A. E. JOHNSON & Co. főügynökök, 27 Broadway, NEW YORK. New Yorkból Rotterdamba 24 dollár, Rotterdamból ide 25 dollár és \$4 fejadó. MASODOSZTALY NEW YORKBÓL ROTTERDAMBÁ, ROTTERDAMBÓL IDE NEGYVENÖT DOLLÁR. Aki édesapját, édesanyját, nővérét, fivérét, sógorát, vagy barátját kihozni akar-já, vegye meg a jegyet MOST, mielőtt a jegyek ára ismét emelkedik. MAGYAR UTASOK KÜLÖN FIGYELEMBEN RÉSZESÜLNEK.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM. Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York. Kiss Emil, 104 Second Ave., New York. Tiz év óta fennáll. Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 319 Houston st., New York. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hi-vatal. Nemzetközi Utazási Iroda és Pénzküldő Társa-ság, igazgató Láng József, 1496 Second Ave., New York City.

Magyar Amerikai Bank, állami bank, 32 Broadway. Elnök: William H. Bryan, üzlet-vezető: Hunwald Sándor. Betéteket kamatoztatás czéljából elfogad. A magyar bankárok részére a pénztálatást a legjutányosabb árfolyam mellett eszközöl. Schwabach magyar bankháza, 1431-1 Avenue, a 74-ik utca közelében. Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszkö-zöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Ké-jegyzői okiratokat kiállít és hitelesít.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. Hendler, successor to A. Hendler Son & C., Cassandra. Pénzküldemények Magyarországra és Euró-pa bármely részére olcsón, gyorsan és bizto-san. Hajójegyek az összes vonalokon az 6-ha-zába sehol olcsóbban nem kaphatók. First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville. Alaptőke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem o-ztott nyereséme \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter. Róth József és Fiai, a Monongahela-völgynek legregőbb bankháza, saját épületben, 800-dik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport. Pénzküldés az 6-házába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árfolyam mellett. Hajójegyek az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mel-lett. Közjegyzői okiratokat szakéletemmel ki-állítanak és a konzultánsi hitelesítést beszerzik. Cím: Jos. Roth and Sons. Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne Magyar Amerikai Takaréksz. és Hitel Társulat, Duquesne. Alaptőke és főösszeg 175,000.00 dollár. Penn-sylvania állam legregőbb bankháza egyiké s az egyedül magyar államilag ellenőrzött ma-gyar bank Amerikában. Igazgatói és részvé-nyesei magyarok. Fizet két százalékos csek-k számlára, 4 százalékos betét-számlára. Pénz-küldés, hajójegy eladás és közjegyzői iroda. Klein Jakab, magyar bank- és váltóüzlete, 134 Penn Avenue, Pittsburg. Megbízható pénzküldés és hajójegyeláruatás. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja háza-nyúgyneket elintézését.

ÜZLETI HIREK.

IGYUNK JÓ ITALT, MAGYAR ITALT. Aki a husvéti ünnepekre ha-misítatlan magyar italt, bort és pálink-át akar az asztalán látni, forduljon bizalommal Vidder Emil honfitársunk-hoz, aki hosszú évek óta a legjobb ma-gyar borokat, magyar pálinkákat és magyar ásványvizet hozza az ameri-kai piacra. Kerjének tőle árjegyzé-ket. Minden levél így czimzendő: Mr. EMIL VIDDER, 44 Avenue C, NEW YORK.

OHIO ÁLLAM.

Percel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland. The Dollar Savings & Trust Co., Youngstown. Vagyron: \$1,500,000. Pénzküldés gyorsan, ol-csón és pontosan. Pénzbetétek után 4 száza-lék kamatot fizet. Üzletvezető: Burger B. Lajos. Moskowitz J. D., 1441 W. Dakota str., Dayton. Közjegyzői iroda. A hajótársaságok törvé-nyes ügynöke. Pénzküldés a világ minden ré-szébe jótállás mellett olcsón és gyorsan.

WISCONSIN ÁLLAM.

Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és takarékbank, Kenosha. Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Ro-binson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

Rizsák János, 128 Second street, Passaic. Wárady Lajos, 449 S. Broad St., Trenton, N. J. Pénzküldés és hajójegyüzlete. Házak, telkek vétele és eladása.

WÁRADY LAJOS

Hazai peres és katonai ügyek pon-tos elintézése. PÉNZKÜLDÉS AZ 6-HÁZÁBA. Az összes hajóvonalak képviselője. HÁZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA. magyar közjegyző 449 S. Broad St., Trenton, N. J.

ELSŐ NEMZETI BANK

FIRST NATIONAL BANK MINERSVILLE, PA. Alapították 1864-ben. Schuykill County legregőbb nemzeti bankja. Alaptőke \$50,000.00 Tartalékalap és szét nem osztott nyereséme 75,000.00 Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csek-k alapján vagy szóbeli felké-résre azonnal visszafizeti. Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy postautalvány útján eszközöl.